VOL. XII. ÉVFOLYAM. HIMLERVILLE, KY. 1924 JULIUS 17. No. 29. SZÁM.

OR. SZ. SZÉCHÉNYI KÖNYV-TÁR

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES.

HIMLERVILLE, KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES.

A KANAWHA FIELD FELMONDOTT A SZERVEZETNEK.

A tizenhetedik kerület sulyos vesztesége. — A Kanawha bányatársaságok bejelentették, hogy kiválnak a szervezett bányák soraiból. — A tizenhetes munkadijakat ajánlják a bányászoknak.

A szervezetet, különösen a tizenhetedik kerületét, sulyos csapás érte.

A tizenhetedik kerület legjobban szervezett része, a kerületnek jóformán a gerince kivált a a szervezett társaságok soraiból és bejelentette, hogy ezentul nem keres megegyezést a bányászok szervezetével.

A Kanawha bányák legelőször és legjobban voltak szervezve a tizenhetedik kerületben

A társaságok nem ellenezték az utolsó tiz évben a bányászok szervezetét és minthogy a szervezet a szomszédos Coal River vidéket is beszervezte, nem is volt rá okuk, hogy küzdjenek a United Mine Workers ellen.

Azok a vörös terroristák azonban, akik a logani marchot előkészitették, megásták e vidéken a szervezet sirját, mert a logani march következtében a szervezet elvesztette a Coal River kerületet.

Annyira elvesztette, hogy még a mozdonyvezetők szervezetének a szénbányája is az "open-shop" rendszerrel dolgozik e vidéken.

Minthogy a folyton rosszabbodó szénpiacon a Kanawha tár saságok nem birták a versenyt a logani szénen kivül még a Coal River olcsó szenével is, április elsején bérleszállitásra kér ték a bányászokat.

Természetes, hogy a szervezet vezetői nem egyezhettek bele a munkabérek leszállitásába s bár jól látták, hogy a Kanawha River egyik oldalán fekvő bányák nem versenyezhetnek a másik oldal bányáival, ha a másik oldalon 40 százalékkal alacsonyabbak a munkadijak, nem tehettek semmit, hogy a helyzeten változtassanak.

Nem köthettek szerződést ala csonyabb munkadijakkal, mert akkor a kerület bányászai dezertáltak volna s igy a szervezet elvesztette vólna a tizenhetedik kerületben az erősséget.

Inkább sztrájksegélyt fizetnek április elseje óta az embereknek, abban reménykedve, hogy a szénpiac esetleges változásával talán mégis meg tudják majd adni a társaságok a szervezet által kivánt munkadijat.

Sajnos, a szénpiac nem előnyösen, de hátrányra változott, a Logan és Coal River szeneket 1.25, 1.50-ért millió ton számra lehet kapni és természetes, hogy ezzel a Kanawha társaságok nem képesek versenyezni. Hiszen még a logani bányák is veszteséggel lökik ezt a szenet a piacra, pedig azok legfeljebb, ha felét fizetik a szervezet skálájának.

A Kanawha bányák most ugy látszik megunták a várakozást, mert e hó elején bejelentették, hogy többé a szervezettel nem keresik a megegyezést, hogy ezentul open shop mellett fognak dolgoztatni és kiirták a megajánlott munkadijat a bányáknál.

A bányászoknak körülbelül a tizenhetes bérskálát ajánlják, a napszámosoknak azonban egy pár centtel többet kinálnak, ha visszatérnek a munkába.

Nem tudjuk, hogy milyen eredménye lesz a társaságok kisérletezésének, mert a Kanawha bányászai hüséges tagjai a szervezetnek és bizonyos, hogy nagy ellentállást kisérelnek meg és szerveznek majd az open shop és a leszállitott munkadijak ellen.

A szervezet központi vezetősége feltétlenül segiteni fogja a bányászokat az ellentállásban nem csak azért, mert ezek a bányászok voltak Dél West Virginiában a szervezet pionerjai, hanem azért is, mert ha elvesztik a Kanawha szénmezőt, akkor Dél West Virginiában elvesztik az utolsó talajt a szervezet lába alól.

A társaságok azt állitják, hogy nyolc bányát már üzembe helyeztek az uj feltételek mellett, a vasutak kimutatásai szerint azonban nem ment még szén ki a kerületből; és valószinü, hogy az emlitett bányák mindegyikében csak egy pár ember dolgozik egyenlőre.

Igaz, hogy a Coal River szervezett bányászait gyorsan és alaposan letörték a mult év második felében és hogy ott minden bányát üzembe helyeztek, de az is tény, hogy a Coal River bányászai soha nem voltak igazán rendesen megszervezve és nagyobb részük logani bányászokból volt verbuválva.

A társaságok az ujonnan kiirt bérskálában masinaszénért 44 centet, masinásoknak 10 centet, entry-kőért 1.24 yardage-ot ajánlanak. Kőért roomokban, aircourseokban (árkusz) és breakthroukhban nem fizetnek.

Napszámosoknak 2.56—4.76 közt fizetnek munkák szerint. A bérleszállitás egyremásra 40 százaléknak felel meg.

—o—

PÖR A SZERVEZET ELLEN.

Mrs. Edna C. Major, John I Major özvegye, pert inditott a bányász union ellen 250,000 dollár kártérités erejéig. Az asszony férjét, aki az Union Coal Stripping & Mining Co. Lafferty bányájában volt alkalmazva, agyonlőtték a sztrájk idején.

A per az United Mine Workers ellen van beadva és a következő tisztviselőket akarja kártéritésre kötelezni: L. Lewis elnököt, William Green titkárt, a szervezet 6-ik kerületét és tisztviselőit és a 6-ik kerület 5-ik alkerületének a tisztviselőit.

A beadvány állitása szerint Majort, aki a társaság oldalán harcolt, union bányászok ölték meg.

MIT KIVÁNNAK OHIO MUNKÁTLAN BÁNYÁSZAI?

A hatodik kerület ötödik alkerületében meg akarják osztani a munkát a bányászok közt. — Egyelőre csak azok kivánják a munka elosztását, akiknek — nincs munkájuk.

Az ohoi bányászok legnagyobb része hónapok óta tétlenül várja a "jobb idők" visszatértét.

Különösen Dél Ohioban reménytelen a helyzet, ahol jóformán évek óta nem dolgoznak és ahol 1924-ben csak tiz százalékos termelésátlagot mutatnak ki a szénbányák.

Ezt a tiz százalékot is ugy érik el, hogy talán a bányák 20 százalékában dolgoztatnak fele időt, viszont a bányák nyolc van százaléka állandóan le van zárva.

A bányászok egy része hátra hagyta a családját és más szénvidékeken keres megélhetést s sokan vannak köztük, akik West Virginia szervezetlen bányáiba huzódtak le pár hónapra.

Sok százan városokban, vagy utépitésnél dolgozgatnak, de természetesen ezek az idegiglenes keresetek nem lenditenek sokat a helyzeten.

Most a hatodik kerület ötödik alkerületében azt inditványozták a munkátlan bányászok, hogy osszák ketté azt a kis kenyeret, ami a szerencsésebb bajtársaknak jutott és az alkerület vezetősége pártját fogta az inditványnak.

Arra kérik a dolgozó bányászokat, hogy szerezzenek munkát a munkátlanoknak és eszközöljék ki az üzemben maradt bányák managerénél, hogy egy bányász helyére mindig kettőt alkalmazzon.

Ez természetesen azt jelentené, hogy a dolgozó bányászok lemondanának keresetük felére, mert akkor egy plézben két ember dolgozna és ha egy társaságnak napi ezer tonna szénre van piaca, akkor ezt ezentul kétszer annyi bányász szedné ki a föld gyomrából.

Még nem tudjuk, hogy mit felenek a munkában lévő bányászok erre az inditványra és a magunk részéről csak dicsérni tudnánk, ha a dolgozó bányászok megosztanák a kenyerüket a nem kereső emberekkel.

Bármily dicséretre méltó elhatározás is lenne ez, azonban a bányászok részéről, fel kell emlitenünk azokat az aggályainkat, amelyek ezzel a tervvel szemben felmerülnek.

Elsősorban az ilyen eljárás könnyen eredményezheti az egyes bányák örökre való tulzsufoltságát, mert amit a manager megad a bányászok kérelmére a bányászoknak, amikor szükségben vannak, ugyanazt kérheti egyszer a manager is a bányászoktól.

Jóformán évtizedes küzdelem be került, amig a szervezet ki tudta eszközölni, hogy a bányák tulzsufolásának utját állják s ha most a szervezet maga kéri azt, ami ellen eddig harcolt, akkor az következmények nélkül a jövőre nézve nem maradhat.

A másik aggályunk egy kicsit cinikusan hangzik talán, de kénytelenek vagyunk az igazságot a nevén nevezni s akármilyen keserü is a dolog, le kell irnunk, hogy a fölösleges embertömegnek el kell távozni a bányákból véglegesen.

Április elsején az Egyesült Államok bányáiban legalább kétszázezer felesleges bányász dolgozott, amikor dolgozhatott és amennyit dolgozhatott.

Április eleseje óta mintegy ötvenezer bajtárs letette a csákányt és farmokon, meg városokon keresett és talált otthont és állandó munkát magának ez a csoport.

Akármilyen szomoru tény is, mégis csak tény, amin hallgatással változtatni nincs módunk ban, de még százötvenezer embernek el kell távozni a bányaiparból.

Nincs megszabva, hogy melyik bányából, nincs megszabva, hogy melyik vidékről, de a puhaszénbányákból ennyi embernek távozni kell, hogy a megmaradók állandóan dolgozhassanak.

Ha már most a bányászok maguk állják utját mesterséges eszközökkel ennek a kiválasztási folyamatnak, akkor a tultermelés és a vele járó nyomoruság csak tovább tart és ha egyáltalán meg tudják azt akadályozni, akkor ez a nyomoruság állandó lesz.

A jelenlegi kilátások olyanok a széniparban, hogyha a választások után az általános gazdasági helyzet javulásnak indul, bizonyosan rendes viszonyok lesznek a tavaszra a szénbányákban.

Ehhez azonban az szükséges, hogy a normális és régen esedékes kiválasztás történjék meg még ebben az évben s az életképes bányák megmaradjanak, a versenyképtelen bányák elhulljanak. S a versenyképtelen bányák bányászai eltávozzanak a széniparból.

Mert ha a bányák és a bányászok megmaradnak mindannyian, akkor három havi folytonos munka ujra megteremti azt a nagy válságot, amiből még most sem vagyunk kilábolva s amin akkor segiteni senki sem tud többé.

A hatodik kerület ötödik alkerületének a bányászai maguk fognak határozni a sorsuk felett.

Ha ugy határoznak, hogy meg osztják a kenyerüket a munkátlan bajtársakkal s két embernek adják egy ember munkáját a következő hónapokra, kalapot emel a jó szivük előtt minden ember.

Elhatározásuk kitolja ugyan a válságot a széniparban, sőt esetleg azt állandósitja, de akkor a bányák hétszázezer küzdő katonája szivesen él velük tovább a sovány kenyéren, mert olyan példát mutatnak, amely megérdemel mindenféle tiszteletet.

Ha nem teszik meg, akkor nem szólja meg őket senki az elhatározásukért, mert még a munkátlan bányászok is belátják majd, hogy az érzésük ellen határoztak, az agyvelő utmutatásai szerint és a bányászok jövendője miatt tagadják meg a munkátlan bajtársak kivánságát.

Soha az élet nem állitott még munkásokat nehezebb válaszutra és nincs senkinek jogában, hogy ennél a tövises keresztutnál bele szóljon a bányászok elhatározásába.

A 6. kerület 5-ik kerületének tisztviselői ebben az ügyben a következő körlevelet küldték szét:

Kedves testvérek:—

Tekintettel arra, hogy az 5-ik alkerületben 1000 munkástestvérünk már rég óta munkanélküli, szükséges, hogy azok és családjaik érdekében bizonyos intézkedéseket tegyünk, hogy azok a szük ségleteiket fedezhessék. A szénipar már több hónap óta nyomott és ez az állapot több munkástestvérünket és azok családját nyomorba kergette.

A mi nagy szervezetünkben mindig az volt a jelszó: "Egynek az ügye, mindnyájunk ügye". Mi tudjuk, hogy a mostani időben, mikor a válság a tetőpontján áll, a dolgozó munkások legfőbb gondolata azok felé száll, kik képtelenek alkalmazást találni.

Az alkerület végrehajtó bizottsága a munkanélküliek kérése alapján nagy gonddal tárgyalta meg azt az inditványt, hogy kivetéseket csináljanak, de ugy találták, hogy ez a mód nem oldaná meg a helyzetet. Mi tehát azt ajánljuk azoknak a szerencséseknek, akik dolgozhatnak, hogy őszintén vegyék pártfogásukba a munkanélküli testvéreiket a következő terv alapján:

Az alkerület összes lokáljainak dolgozó tagjai a localok vezetőivel vegyék gondjaikba a kelet Ohio munkanélküli bányászait olyan rendszer alapján, hogy kettőztessék meg a bányákban dolgozók számát, ami által a munkanélküliek is legalább egy fél kenyérhez jutnak, megosztván velök azt, amit nekünk szerencsénk van birhatni. Ezt meg lehet és meg kell tenni addig, mig a nyomott helyzet meg nem szünik.

Az Önök vezetői, mikor ezt a tagság figyelmébe ajánlják, azt azzal a gondolattal teszik, hogy a jótékonyságnak és testvéri szeretetnek azon elveit gyakorolják, melyet a multban is mindig megtettek. Mi tudjuk, hogy mikor Önök ezzel a kérdéssel foglalkoznak, a helyzetet igazságosan és egyenesen fogják nézni.

Mi rájöttünk arra, hogy a feladatot csak ugy lehet megoldani, ha megosztjuk a munkanélküli testvéreinkkel azt. amit ezidő szerint szerencsénk van birhatni és erre az egyetlen mód az, hogy osszuk meg velük a munkaalkalmat, hogy maguk és családjuk részére megélhetést biztosithassák. Ezt a tervet ki lehet dolgozni és végre is lehet hajtani a legapróbb részletekig, hogy elkerülhessük a még nehezebb időket.

Azon reményben, hogy a tagság, épugy, mint a multban, azonnal szembe fog nézni a helyzettel és felelni fog a munkanélküli testvérek segélykiáltására és ellátja őket legalább egy fél kenyérrel,

maradunk tisztelettel

Frank Ledvinka, elnök,
John Cinque, alelnök,
W. T. Roberts, p. ü. titkár,
William Hemsley,
James Kunik,
Adolph Pacifico,
a végrehajtó bizottság tagjai.

INDIANA ÁLLAM MUNKAALKALMAKAT AKAR TEREMTENI A CLINTON VIDÉKI BÁNYÁSZOKNAK.

Indiana állam bányászaira is nagyon rossz idők járnak. A rossz idők itt valamivel előbb köszöntöttek be, mint más vidékeken és mert ebben az állam ban az utolsó két év a bányászokra épen nem volt kedvező, hamar nyomoruság köszöntött be a munkanélküli bányászok hajlékaiba.

A legrosszabb a helyzet Clintonban és közel vidékén. Itt a bányászok legtöbbje semmi tartalékkal nem rendelkezett, a mikor a nagyon nehéz napok elérkeztek és igy itt még korábban kerültek a munkanélküli bányászok nyomorba, mint az ország többi bányavidékén.

A clintoni bányászok állandó megtelepedett lakosai Clintonnak. A jobb időkben, különösen a háboru alatt és azt követő jó időkben a legtöbb bányász házat vásárolt ott és annál sulyosabb a helyzetük, mert házaikat most nem tudják eladni, de még bérbe sem adni, hogy más vidékekre mehetnének.

Clintonra igen nagy csapást jelent a bányászok munkanélkülisége, mert a bányászok ott rendes körülmények között évente körülbelül 6,000.000 dollárt kerestek, mig az utóbbi két évben keresetük nem tett ki 2,000,000 dollárt sem; ami maga után vonta az üzleti élet pangását is.

A clintoni üzletemberek szövetsége most aztán figyelmeztette az állami Conservation Departmentet, hogy a város érdekében feltétlenül jó lenne, ha gondoskodnának róla, hogy a munkanélkül maradt bányászoknak, akik ottani törzsökös lakosok, háztulajdonosok, munkaalkalmakat teremtsenek. A Conservation Department vezetője helyesnek találta a clintoni üzletemberek felterjesztését és ki is küldte Dr. V. N. Logan állami geologust Vingo megyébe, hogy keressen olyan nyers anyagokat Clinton környékén, melyeket haszonnal lehetne felhasználni uj iparágak létesitésére.

Dr. Logan el is végezte már a kutatásokat és jelentette, hogy talált pala, agyag, homok, kavics, vastartalmu érctelepeket, amiket jövedelmezően lehetne felhasználni konkrét, keramit és utépitési anyagok gyártására.

Az állami Conservation Department most a clintoni kereskedelmi kamarához fordult, hogy azzal karöltve járjanak el uj ipartelepek létesitése dolgában, mely hamarosan fel tudná szivni a munkaalkalom nélkül maradt bányászokat.

—o—

SZÉNBÁNYÁK EGYESÜLÉSE.

Hogy a kiválasztási folyamat el ne söpörje őket, hétről-hétre több társaság egyesül, mert egyesülve sokkal olcsóbban képesek a szenet termelni, mintha külön-külön szállnak szembe a rossz viszonyokkal.

Ezen a héten a pennsylvaniai Hillman Coal Co. egyesült öt másik bányatársasággal s a hat egyesült társaság közös vagyona meghaladja a nyolc millió dollárt.

Logan, W. Va. szénmezőin is egyesitettek két társaságot s ezen a vidéken maholnap összesen három-négy társaság marad a néhány tucat kisebb vállalatból.

Az Amherst Coal Company egyesült a Logan County Coal Corporation-nal s az utóbbi társaság nevén fog az egyesitett vállalat ezentul mükdöni.

—o—

BÉRLEVÁGÁS CONNESVILLE VIDÉKÉN.

A Connesville kerületben az acélgyárak bányáiban leszállitották a bányászok fizetését és ma már csak az acéltrust Frick vállalatai fizetnek a tizenhetes skálánál valamivel magasabb munkadijat.

Ujabban a W. J. Rainy Inc., a Republic Iron & Steel és a Crucible Fuel Co. bányáiban vágták le a munkadijakat. Néhol a bányászok nem nyugodtak bele a bérleszállitásba és ezeken a helyeken azonnal lezárták a bányákat, néhol elfogadták az uj munkabéreket és ott részleges üzemben tartották a bányákat.

Állitólag a Frick telepeken is ugy manipulálják, hogy felhalmozzanak vagy hatvan napra szükséges szenet még e hó végére és akkor készülnek leszállitani azokon is bányászok munkadiját.

MAGYARORSZÁGI HIREK.

Egy magyar falu békében és a háboru után.

Érdekes feladat: egy magyar község békebeli és háboru utáni keresztmetszetének megrajzolása. Köztudatba rögződött általánosságok, mint kisgazdák feltörése, napszámosnyomor, földprobléma, hanyatlás, föllendülés, számszerü pontos adatokban.

A Huszadik Század cimü lap még 1911-ben magyar községekről — igy Orosról is — részletes szociologiai fölvételeket készitett, melyek tökéletes tükörben adták vissza a magyar vidék életét. Bosnyák Béla által leirt ennek a tanulmánynak a birtokában leutaztam Orosra, hogy lássuk, milyen sorsra jutottak a tizenhárom év előtt kelt adatok, mert igy a régi és uj számok egymásmellé állitásával a tizéves európai földrengés vonalát egy kis magyar falu cseppjében is megfigyelhetjük.

Az utazás föllendülése megritkitja a falusi szatócsüzleteket.

Kiemelkedő tulajdonságokkal nem dicsekedhetik a szabolcsmegyei Oros. Mindennapias lassusággal iparkodó falu, amilyen sok van az Alföldön. Ez teszi ép alkalmassá, hogy megrajzolt képéből általánositó következtéseket lehessen levonni.

1911-ben 4737 lakos élt Oroson. A mostani lélekszáma 5300 Tehát tizenhárom év alatt 563 emberrel szaporodott a lakossága.

Mingyárt a vasuti állomásnál beszédes számokat mutat a vasuti előljáró. Az egyik békeesztendőben 9365 volt az egy év alatt elszállitott utasok száma, addig a mult esztendőben 16,357 jegyet váltottak Oroson, az idén pedig — május végéig számitva — 7747-et, tehát az utazás föllendülése nyilvánvaló, a mi azonban — megbénitotta a község üzleteinek forgalmát. Régi közgazdaságtani tétel szerint ugyan a közlekedés föllendülése arányos a kereskedelem megizmosodásával, azonban ez a tétel némileg módosult Orosra vonatkoztatva, mert mióta a lakosság gyakran ül a vonatra, minden szükségletüket a közeli városokban szerzik be és igy a helyi üzletekbe csak szórványosan tér be vevő. Ezt a változást a statisztika is igazolja: tizennégyről nyolcra csökkent az üzletek száma, beleértve ebbe a tanyai boltokat is, emellett még a meglevőkben — egyet kivéve — egyre esik a forgalom. Ugy látszik, a falu üzleti életének hanyatló tendenciája általános jelenség, a vásárlások tulnyomóan a kisvárosi kereskedésekre koncentrálódnak. Ezért — mint mondották — egyedül az orosi kereskedő örvend a vasuti viteldij megdrágulásának, noha a kisgazda annyira hozzászokott már az utazáshoz, hogy nemcsak vásárolni, hanem eladni is városba megy, még abban az esetben is, ha többet igérnek neki a városban kialakult árnál.

A kisbirtokok száma emelkedik.

Földprobléma. A háboru előtt 1120 birtok volt a faluban, most 1665. Az uj birtokosok többnyire zsellérmemberek, akik néhány évvel ezelőtt végrehajtott parcellázás folytán még olcsó áron jutottak földhöz. A földreformot még nem hajtották végre, tehát a kisbirtokok számának további növekedésére lehet számitani. **1300 hold föld kerül kiosztásra mintegy 500 igénylő között.** Ha tekintetbe vesszük, hogy 5300 lélekszámu községben 1665 birtokoshoz a földreform végrehajtása után még 500 törpebirtok jön, szóval 2165 kereső embernek lesz földje, ugy itt a földelosztás valamivel egészségesebb, mint az ország többi részén. Csupán az csökkenti ezeknek az adatoknak a jelentőségét, hogy a2165 birtok nem a gazdaságok számát jelenti, hanem a telekkönyvi tulajdonokat. Ha tehát például egy huszholdas birtok a gazda feleségé, mostohája és saját nevén van bejegyezve, ugy ez az egy gazdaság három birtoknak, illetve három birtokosnak számit. Az elhalt katonák földjét is a gyerekek nevére irták, igy is keletkezett több birtok. Ezért aztán meglepődünk, mikor megtudjuk, hogy ennyi, látszólagosan sok birtokos mellett a gazdasági cselédek száma a háboru előtti 229-ről 363-ra emelkedett. Egyedül a zsellérek ritkultak meg: 1911-ben 708 napszámos dolgozott Oroson, ma 550. **Tehát teljesen földnélküli mintegy 750 családfentartó,** a zsellérek egyrészének ugyanis van egy-két hold földje, kik emellett kénytelenek napszámba járni.

Ha gazdasági szempontból nézzük a föld megoszlását, ugy azt találjuk, hogy az ugar kevesebb, mint békében. A falu 12,510 holdjából azelőtt 788 hold volt terméketlen, mig ma már csak 606 hold, mely azonban a Nyirviz szabályozásával egyre csökken. Másik két változás: 8984 hold szántója volt azelőtt a községnek, legutóbb már 9398 hold. Rétje viszont kevesebb. A régi 1100 hold helyet 760 holdat használnak rétnek. Gazdálkodási módszerükben háboru előtt a háromnyomásos gazdálkodást üzték, ami lehetetlenné tette a föld egészséges megmüvelését. Az ugaron hagyott földet soha nem trágyázták. Ma már szórványosan ugyan, de engednek ebből a kiméletlen müvelési rendszerből, azonban mütrágyát még mindig nem használnak. Vetőmagot is csupán pár év óta cserélnek. A régi gazdálkodási rendszernek a megváltozása óta javultak a terméseredmények is, melyeknek statisztikai alapon való összehasonlitását az zavarja meg, hogy az elmult évek rossz időjárása rontotta a termésnek jó időjárás esetén föltétlenül bekövetkező javulását. Mint legtöbb faluban, ugy Oroson is, hátrányosan befolyásolja a terméseredményeket az egy-kézben lévő birtokoknak apró darabokban való elszórtsága, azonban tagositásra egyelőre több okból, különösen az eljárás költségessége miatt, nem is gondolnak.

Az eladósodott község.

A háboru előtti birtokeloszlásban a 12,510 hold földnek nyolcvan százaléka 100 holdnál nagyobb birtok volt, tehát közép és nagybirtok dominált, még pedig igen kevés ember kezében, amit bizonyit az is, hogy az 50—100 holdig terjedő birtok mindössze 532 hold volt, 100—500 holdnyi területet 10 ember birtokolt, 500—1000 holdat öt ember, 1000 holdon felüli földet pedig három ember tartott kezében. **Mindössze 2858 hold volt a kisembereké.** Azóta annyi változás történt, hogy az 500—1000 holdnyi birtokok nagysága 4184 holdról 2793 holdra fogyott, ezáltal a kisbirtokosok száma olyan arányban szaporodott, hogy az azelőtti 80 százalék helyett most már a területnek csak 60 százaléka van a számban kisebbségben lévő közép- és nagybirtokosok kezében.

A kisgazdák anyagi függetlenségét az orosi Hitelszövetkezet kimutatása bizonyitja a legjobban.

Még 1911-ben igy irt az orosi gazdákról Bosnyák:

"Sötétkék ruhában járó, jól táplált gazdát alig lehet látni. Rágja és megfojtja őket az adósság. Nem tudják, melyik pillanatban dobolják el alóluk a földet. Az egész községben nincs tizenöt gazda, aki kizárólag a saját földjéből meg tudna élni. Kénytelenek mellékfoglalkozást is vállalni."

És tényleg, az orosi Hitelszövetkezet 1911-es kimutatása szerint a váltótárcában 5080 korona szerepelt, tehát, ha valorizálva vesszük, 91,440,000 korona, addig az elmult évben Oroson mindössze egymillió korona váltóhitelt vettek igénybe. A háboru előtt még sok olyan 18—20 holdas gazda volt, kiknek földjükre annyira ránehezedett az adósság, hogy jóformán egy holdat sem mondhattak a magukénak. Ezzel szemben most nemcsak, hogy kifizették tartozásaikat, még ujabb földet is tudtak vásárolni a konjunkturális haszon folytán.

A cselédek és zsellérek helyzete semmit nem javult.

Cselédzsellér, ha fölkeressük őket otthonukban, gyakran mondja:

— Isten áldja meg, amiért a mi szegénységüket megtekinti.

A gazdasági cselédek bére egy évre:

1911-ben:

70 korona fizetés,
180 kilogram buza,
900 kilogram rozs,
90 kilogram főzelék,
12 kilogram só,
szabad disznótartás, 1 tehéntartás,
1500 négyszögöl föld, müvelésre,
lakás.

1924-ben:

2000 (kettőezer) korona fizetés,
400 kilogram buza,
1000 kilogram rozs,
2 szekér galyfa,
16 kilogram só,
1 sertés, 1 tehéntartás,
1800 négyszögöl föld müvelésre,
lakás.

Ha pénzbeli értékben nézzük, igy 1924-ben körülbelül 7 millió korona értékü terményt és ezenkivül lakást kapnak egy évre, ami átszámitva a mostani árakra, a békebeli fizetéshez képest alig jelent nagyobb különbséget.

Három millió korona évi jövedelem.

A gazdák szivesebben fogadnak cselédet, mint napszámost, akiknek bére a háboruelőtti viszonyokhoz képest csökkent. A lehetőségük is egyre kevesebb munkára. 1911-ben a nyári napszám átlaga 2 korona, a télié 1 korona volt. Most fizetnek 15—20—25 ezer koronát, tehát a békeparitásnál lényegesen kevesebbet. Azonban ne felejtsük el, hogy egy napszámosnak legtöbb 150 munkanapja van egy esztendőben, ezért a legkedvezőbb esetet véve számitásba, körülbelü három millió korona az egész évi keresete.

Az igazságügyminisztérium Oroson birtokot bérelt, amelyet nyiregyházi rabokkal müveltet, ezért 50 családos cselédet bocsátottak el, akik még mindig nem tudtak állandó munkára el helyezkedni.

A zsellér és gazda között lévő osztálykülönbségre jellemző, hogy e két réteg nem házasodik össze.

Oros vidéke mindig fészke volt a kivándorlási mozgalomnak. 1900—1910-ig csak Orosról 672 ember vándorolt ki Amerikába, akik közül a háboru befejezése óta huszan jöttek haza és — egyet kivéve — meglehetős vagyonosan, házat és kisebb birtokot is tudtak vásárolni. Az Ujvilágban valamennyien gyári munkások voltak és most, hogy visszatértek, ismét földmivelésel foglalkoznak. A kivándorlás teljesen megszünt. Mindössze két orosi ember hajózott át az elmult évben Amerikába.

Az irni-olvasni nemtudók száma ismeretlen. 600 iskolaköteles gyerek közül több mint 100 iskolakerülő. Tavasszal és nyáron nem engedik őket iskolába. Könnyen megtehetik, mert a büntetéspénz félnaponként mindössze négy korona, ismétlés esetén pedig nyolc korona. Némelyik gazda fölkeresi a tanitót és szivesen lefizeti előre két hónapra a birságot, háromnégyszáz koronát és inkább otthon könnyebb munkára (állatőrzés) használja föl kilenc-tizéves gyermekét. Szükséges lenne tehát ennek a nevetségesen kicsiny, néhány száz koronát kitevő birságnak lényeges fölemelése.

Bosnyák Béla tizenhárom évvel ezelőtt még azt irta a község életéről, hogy szerencsés az orosi duhaj legény, aki agyonver valakit és ezért börtönbe kerül. Itt ugyanis megtanul irni, olvasni, iparral foglalkozik és amikor kiszabadul, fegyelmezett, értékes emberként, hasznosan belekapcsolódik, vezetőszerepet vive, a község munkájába. Akkori statisztika szerint évente minden lakosra három liter abszolut alkohol esett, ennyi volt a község fogyasztása, ami elősegitette a bicskázások gyakoriságát. Ebben az irányban javulás tapasztalható, mert átlagszámitás szerint félliter alkohol esik egy emberre. Ennek azonban nem annyira az alkoholtól való irtózása az oka, hanem inkább az, hogy a borexport nehézségei folytán olcsó lett a bor. Főleg bort isznak Oroson és ettől az időtől kezdve — mint tudtomra adták — kevesebb a kocsmai verekedés is.

Diószeghy Miklós.

—o—

LEZÁRT BÁNYÁK.

A Pocahontas Fuel Co. Itmann, W. Va. bányáját lezárták mert nem képes a szenet megfelelő áron eladni.

A Buckeye Coal Co., mely a Youngstown Sheet & Tube Co. érdekeltségéhez tartozik, Nemacolinban, Pennsylvaniában lezárta bányáját. A társaság Brier Hill nevü bányáját már előzőleg lezárták.

—o—

UTAH ÁLLAM SZÉNPRODUKCIÓJA.

Utah államban május hónapban 260,586 tonna szenet bányásztak, mig a mult év hasonló szakában 311,955 tonna volt a kitermelt mennyiség. Junius hónapban még nagyobb lesz a csökkenés, mert azóta ujabb bányák lezártak.

AZ ÓHAZÁBA SZÁNDÉKOZIK MENNI?

Utja sokkal könnyebb és kellemesebb lesz, ha ugy hajójegyét, mint vasuti jegyét előre lefoglalja. Ennek az egészséges alapokon álló banknak utazási irodája készséggel lefoglalja a helyet és megkiméli önt a sok szaladgálástól.

Adhatunk azonkivül önnek az utra hitelleveleket és utazási csekkeket, a melyek szükségtelenné teszik, hogy sok pénzt vigyen magával és amellett azután bárhol és bármikor, amikor pénzre van szüksége, kaphat.

Tisztviselőink magyarul megadnak önnek erre vonatkozólag minden szükséges felvilágositást.

FOREIGN DEPARTMENT

MELLON NATIONAL BANK

Smithfield St. és Oliver Ave., PITTSBURGH, PA.

SZEM BETEGEK FIGYELMÉBE!

Dr. HOITASH J. FRIGYES SZEMORVOS

Wien (Bécs)-ből, Ausztriából

Huntington, W. Va.

SIMMS KELLER BLDG.
704 Fourth Ave.,
HIVATALOS ÓRÁK:
délelőtt 9—12-ig, délután 1—5-ig.
MAGYARUL IS BESZÉLNEK!

DIANA SÓSBORSZESZ

Ez a kitünő hatásu háziszer, melynek nincsen párja egész Amerikában,

KIVÉTELES OLCSÓ ÁRBAN! *EXTRA ERŐS MINŐSÉGBEN*

kapható. Mi nem tartunk pedléreket. És azt a hasznot, amit pedlérnek kellenne adni, mi a vevőnek adjuk. Ezzel két célt érünk el. Először, ha közvetlenül nálunk rendeli, biztos lehet benne, hogy a legjobbat kapja. Másodszor olcsóbban veheti, mert azt, a mit más a pedlérnek fizet, azt nálunk a vevő megtakaritja.

Egy üveg .....75 cent, 3 üveg .....2 dollár,
6 üveg 3 dollár 25 cent, 12 üveg .....6 dollár

BÉRMENTES SZÁLLITÁSSAL.

Rendelési szelvény.

Ezennel rendelek ..... üveg DIANA SÓSBORSZESZT és itt küldök ..... dollár ..... centet.

A szállitást Önök fizetik.

Név .....

Cim .....

E cimen rendelje meg:

CLEVELANDI KORONA GYÓGYSZERTÁR

2812 E. 79th St., Cleveland, Ohio.

Ha bármilyen gyógyszerre van szüksége, forduljon hozzánk.

DOLLÁR PÉNZKÜLDEMÉNYEK átutalások MAGYARORSZÁG, CZECHOSLOVÁKIA ROMÁNIA, AUSZTRIA és JUGOSZLÁVIÁBA a VILÁG MINDEN RÉSZÉBE postán vagy sürgönyileg a legelőnyösebb napi árfolyam szerint.

KIHOZATALI OKMÁNYOK — HAJÓJEGYEK
TAKARÉKBETÉTEK 4 SZÁZALÉK KAMATRA

AMERICAN UNION BANK

FŐÜZLET: 10 East 22nd Street, a bankpalotában.
NÉMETH JÁNOS igazgatósági elnök. NEW YORK CITY.
FIÓKÜZLET: 1597 Second Avenue, Corner 83rd Street.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Ha biztositást akar kötni,
Ha házat venni, vagy eladni akar, forduljon bizalommal hozzám.
Évek óta foglalkozom ezzel és mindig becsületesen szolgáltam ki a magyar bányászokat
Ne kössön üzletet mindenféle futó emberekkel, akiket nem ismer, hanem jöjjön hozzám, akit évek óta ismer.

THE KISS AND KLEIN AGENCY

Real Estate & General Insurance

202—204 SECOND NAT. BANK BLDG.

Brownsville, Pa.

SECOND NATIONAL BANK

Brownsville, Pennsylvania

Ne küldje pénzét idegen helyre.

Ne menjen kis, gyenge bankba, hanem jöjjön hozzánk, a vidék egyik legerősebb bankjába.

BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉK KAMATOT FIZETÜNK és szükség esetén pénzét felmondás nélkül fizetjük vissza.

Pontos, lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.

SECOND NATIONAL BANK

L. B. BULGER, Cashier. EARL HUSTON, President.

Brownsville, Pennsylvania

BANKUNK

főtörekvése ügyfeleink jó, becsületes kiszolgálása.

Betétek után 4 százalékot fizetünk.

Betétjét bármikor felmondás nélkül kiveheti.

Magyar ügyfeleket szivesen látjuk és lelkiismeretes, pontos kiszolgálásról biztositjuk.

CUMBERLAND STATE BANK

POOR-FORK, KY.

HILL PIANO CO.

C. V. MILLER, tulajdonos

947 FOURTH AVE.

HUNTINGTON, W. VA.

Bármilyen hangszerre, gramofonlemezre, zongoralemezre van szüksége, forduljon hozzánk. — Ha nálunk vásárol sok pénzt takarit meg.

Elsörangu árukat tartunk raktáron!

KÉRJEN GRAMOFONLEMEZ ÁRJEGYZÉKET!

Beteg ön?

Ne felejtse el, hogy ön meggyógyulhat. Jöjjön el az én irodámba és én megvizsgálom önt, megállapitom, hogy mi a baja és kigyógyitom az én kitünő módszeremmel.

Dr. W. R. MARSHALL
(Chiropractor) Health Service

SNOWDON BLDG. BROWNSVILLE, PA.

CSAK KEDDEN ÉS SZOMBATON RENDELEK!

Oakland Demonstration Week

MUD test!

KÜLÖNLEGES. Ezen az egész héten keresztül bemutatjuk a mi elárusitó telepünkön. — Minden nap és este. — Nézze meg OAKLAND uj DUCO finishelését, bármilyen sáros legyen is, egy közönséges szaraz ruhával teljesen megtisztitható, anélkül, hogy a kocsi gyönyörü máza megsérülne. Nézze meg azonkivül, hogy még kilenc tekintetben mulja felül ez a máz minden más finishelést. Ne mulassza el azt megtekinteni.

CENTRAL AUTO CO.
"az ön szolgálatára"
BROWNSVILLE, PA.

The True Blue Oakland Six
PRODUCT OF GENERAL MOTORS

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

"AZ ARANY KARDBOJT."

Irta: LEGIONER.

(Folytatás.)

Cserey felorditott

— Jaj Istenem — — —

A másik percben már mellettük volt.

Az elesett kancza nyakcsigolyája törötten feküdt mozdulatlanul. A lováról leugró főhadnagy a mozdulatlan asszonyhoz rohant

— Eliz — — —

De rettenetes is az, mikor egy erős férfi aggódó rémületében zokogásban tör ki!!

Cserey keserü zokogással hajtotta fejét az eszméletlen asszony keblére. Alig-alig hallotta csak annak a boldogtalan szivnek gyenge dobogását

— Hála Isten — — —él

Hanem amig ájulásából magához tért, az jó ideig tartott.

A dülő uton most jött visszafelé a hajnalban indult négy ökrös szekér. Cserey kiáltására odaszaladt a béres legény

— Vezesd utánnam a lovamat — — —

Ő maga iparkodott felsegiteni a magához tért asszonyt

— Nem birok Tibor — — — Valami ugy szur — — a szivem körül

A fiatalember karjaiba emelte s ugy vitte lassan, óvatos léptekkel hogy fájdalmat ne okozzon, a szekér felé.

Friss lóhere volt a szekérderékben. Lefektette rá gyengéden, vigyázva

— Én édes Istenem

Az urhölgy nem felelt rá. Elvesztette eszméletét ujra.

Olyan szép volt hunytszemü, halovánnyá vértelenedett arca, mint egy — — — szent martyré. Legalább is olyannak tetszett a megrémült béres előtt

— Maradjt itt vele

— Igenis kéremalássan

Cserey pedig nyeregbe ugrott s rohant a kastély felé segitséget hozni, ahogy csak a lova birta

III.

Az egész társaság kint ült a kastély terraszán. Sütkéreztek a délelőtti napsütésben. Jól esett az az éjjeli táncmulatság után. A teljesen ki nem pihent asszonyoknak, lányoknak édes likőröket szolgáltak fel, a férfiaknak kognacot. A cigányoknak jó volt a bor is. Vidám, jó kedvü volt mindenki. Gond talan csevegéssel élvezték a jelent. A fiatal tiszteken megse látszott az alig egy órai alvás, az öregebbek pedig dupla kognaccal vetegették az ágyát a további mulatásnak.

Megjelent a terrasson Cserey Tibor édesanyja is. Szép, már ezüstös haju fején fekete csipke főkötő diszlett. Az volt az igazi "disze" a régi, nemes asszonyoknak. Az aranynyal átvert csipke. Nyugodt, kedves arcán boldog mosolygás fakadt mikor látta, vendégei milyen jól érzik magukat. Hogyne! Hiszen ez a szép, diszes közönség a fia kedvéért jött össze. Őt ünnepelni. Hát csak had érezzék jól magukat.

Mindenkihez volt egy kedves szava, mosolya. Néha csak egy-egy röpke percre tünt el a mosoly arcáról. Ilyenkor évekkel előbb meghalt férjére gondolt. Bizony a vitéz huszár ezredes ur egyedül hagyta nejét és Tibir fiát. Egy betöretlen ló vágta hanyat magát vele. Már halott volt mire kivették a ló alól. Kár volt pedig az ezredes urért, mert az ő kezében rendesen volt kezelve a hatalmas uradalom. Özvegye azonban csak egy bánatos asszony gyengeségével gazdálkodott. Csalták-lopták jobbról-balról mindenki. Ugy szokás az már az özvegyekkel szemben. Huzza azt még az ág is, — akár szegény, akár gazdag.

Egy fiatal pár mellett foglalt helyet Csereyné. Egy kissé gőgös fejtartásu hölgyet iparkodott mulattatni egy fiatal tiszt. Csereyné közeledtére mosolyogva állt fel a fiatalember

— Átadom Carolina őnagyságát a méltóságos asszonynak. Bizonyosan örülni fog a cserének

Csereyné nevetett

— No,no — — — Menjen csak a mulatók közé. Nem kell ahoz kifogás

A fiatal katona nem is mondatta magának kétszer. Egy perc mulva már ott ült ő is a cognakozók között.

Csereyné elégült mosollyal nézte a leányt. Tibor fiának szánta ő már régen Szán thay Carolinát. A fiatalok is értették egymást. Cserey akkor is erről a lánykáról ábrándozott, mikor a kapitánynéval kilovagolt. Ennek a fehér arcbőrü lánynak a mély séges, kormosfekete szemei voltak akkor is

IRJON LEVELET ÉS TITOKTARTÁS MELLETT

kap jó tanácsot és a legbiztosabb gyógyszereket. Ha 10 cent bélyeget küld költségre, küldünk nagy árjegyzéket és Orvosi Tanácsadó könyvet.

Vigyázzon és cimezze levelét igy

VÖRÖS KERESZT PATIKA, 8901 Buckeye Road, CLEVELAND, OHIO.

előtte. A leány is hajlott a főhadnagy urhoz. Hiszen már itt-ott rebesgették is, hogy biztosan egy pár lessz belőlük.

Csereyné szivét anyai büszke öröm töltötte el, valahányszor együtt látta az ő gyönyörü, aranyhaju fiát ezzel a fekete szemü szépséggel

... Szép, okos, gazdag — — és büszke a régi nemesi családjára, akár én — — — De össze is illenek — — — Jó kezekbe kerül a fiam és — — — és az aranykordbojtja — — Vigyáz ez majd mindakettőre

Hát meglehet bocsájtani az anyai sziveknek, ha kissé rózsaszinü szemüvegen át nézik a világot. Hiszen mindenki a saját s hozzátartozója boldogságára törekszik

— Carolinkám — — hát Tibor hol van? Csak nem dőlt ki a mulatók közül

A leány mosolygó arca egy pillanatra elkomolyodott

— Nem láttam egész reggel — — — Azt mondják, kilovagolt Eliz nénivel

A fiatal lány nénizte az alig harminc éves kapitánynét. Csereyné t bosszantotta a dolog. Az ő tapasztalt asszonyi szeme tovább látott a leányénál. Természetesen nem szólt semmit, hanem ugy magában elhatározta, hogy megmossa kissé a főhadnagy fiaura fejét egy kissé. Nem vezet az semmi jóra ha egy félig-meddig vőlegényjelölt más asszonyával lovagolgat ki a menyasszony-jelölt helyett

A kapitány éppen befordult két társával együtt a kastély udvarára. Nem látszott azon a három kemény katona arcon semmi felindulás, változás. Egyenesen az ivók felé indultak. Hogyne. Jól esik a reggeli lovaglás után egy kis cognac

Még akkor se látszott a szivéig sebzett kapitány erős vonásain semmi rendkivüli. mikor Csereyné hozzá lépett

— Azt hittem, együtt lovagoltak ki Elizzel

— Eliz Tiborral indult méltóságos asszonyom, mi csak később mentünk utánuk. Nem találtuk meg őket.

Csereyné otthagyta a kapitányt a cognacos poharak között. Lassan, el-elboruló hom lokkal járt-kelt a friss kedvre gyulladt vendégsereg lármájában. Valami rossz érzás fogta el hirtelen. Valami nehéz előérzet féle. Ideges, nyugtalan lett s nem tudta miért.

A terasszról látni lehetett az egyik dülőutat. Olyan volt messziről nézve a földvetés között, mint egy lassan keskenyedő fehér vonal. Csereyné önkénytelenül is azt a fehér vonalat nézte. Mintha onnan jönne valami. Mintha azon oldódna meg az a nevezhetetlen, rossz érézése. Aggódva susogta fia nevét

— Tibor — — — csak nem történt baja?! — —

Hirtelen valósággal szivszorulást érzett. Megboldogult férje jutott ujra az eszébe

— Szent Isten — — — Azt is ló gyilkolta meg — — —

A terrasz karfáján előhajolva nézte azt a fehér utvonalat. Valaki észrevette dult arcvonásait s figyelmeztette a többieket is. Lassanként mellé, köré sereglett az egész társaság.

A cigány abba hagyta a megkezdett nótát. A hirtelen támadt csendben egy-két hosszu, mély sóhaj hangzott csupán. Mindenki szeme az utra meredt, mint Cserey-néé. Nyomasztó izgalmas csend uralgott pár percig. Valami volt a levegőben, ami idegessé tett mindenkit. Érezték, hogy valami történt. De hát micsoda? — — —

Az előbb még lármás társaság lélegzetfogva figyelt, várt, kinos várakozással. Csak a kapitány s a vele volt két tiszt maradtak helyeiken. Az őrnagy bosszusan dörmögött a bajusza alatt

— Mi a ménkü — — —

Nem folytatta a dörmögését. A fejével intett társainak Csereyné felé s felkelt ő is a helyéről

— Nézzétek — — —

A háziasszony kinyujtott karral mutatott az utra.

Nagy messze, ahol egybeolvadni látszott a fehér utvonal a földelő gabonatáblával, megjelent a gyorsan növekvő fekete pont.

Az őrnagy könyökével kissé meglökte a mellette álló kapitányt

— Valamelyik a kettő közül... mi történhetett

Most már a kapitány is sápadt arccal figyelte a gyorsan növekvő pontot. Egy pillanat mulva már világosan látszott egy vágtató ló s rajta egy lovas. A távolság miatt csak az alak látszott. Hogy férfi vagy nő rohan e ott, azt még nem lehetett eldönteni

Csereyné arcán hirtelen boldog mosoly futott át. A vágtatva közeledőben megismerte a fiát

— Tibor — — —

Egy perc mulva már ott nyargalt a kastélyudvar kavicsos utján Cserey főhadnagy sápadt, vértelen arccal

— Tibor — — Szent Isten — — — Mi történt — — —

A főhadnagy leugrott habotvert, reszketőtérdü lováról s szaladt fel a terassz lépcsőjén

— Orvost — — az Istenért — — hol a doctor

Az ezredorvos még az igazak álmát aludta. Ő volt az egyedüli, aki az egészségére jobban vigyázott minthogy átvirassza az éjszaka után a napot is

— Hol van? Keltsék fel — — rögtön

— De hát mi az? Mi történt

— A nagyságos asszonyt levetette a lova — — —

A kapitány rettenetesen elsápadt

— Igy vigyáztál rá — — derék gavallér vagy

A gunyos szavakra arcába futott a vére Csereynek. Indulatosan akart válaszolni, de aztán visszakapta az ajkaira torlódó szavakat. Észrevette a kapitány szándékát. Ez jó ürügy az összeveszésre

— Kérlek alássan — — —

A kapitány gunyos mosollyal folytatta

— Gyönyörü huszártiszt — — huszártiszt aki leengedi — — —

Legyintett a kezével s lesietett a lépcsőn az istállók felé. Az ott maradtak kinos feszültséggel néztek össze. Tudták mi következik. Senkit se lepett meg, hogy Cserey egyik hadnagyhoz fordult

— Leszel szives — — intézkedni

— Parancsodra — — légy nyugodt — — kardra akarsz, vagy — — —

Cserey türelmetlenül intett

— Mindegy — — — Jön e már az a doctor

Jött már erős szuszogással. Hóna alatt cipelte a kis bőr táskáját. Azt sohase hagyta el magától. Ugyancsak jó volt az most

— No, mi baj

— Csak siessünk — — — siessünk — —

Csereyné is siettette őket, de a többi vállalkozót visszatartotta

— Csak várjuk be itt. Ugyse segithet más, mint a doctor

Egyedül az őrnagy ült lóra velük s be is érték nagy hamar az előre indult kapitányt. Onnan aztán együtt vágtatott a négy katona a lassan járó szekérig

— Megél?

A katonaorvos aggódva csóválta a fejét

— Törés nincs — — — csak benső vérzés ne legyen

A kapitány ismételte a kérdést, kissé érdes hangon

— Megél?

Az orvos egy gyors, csudálkozó pillantást vetett rá, aztán ujra a sebesülttel foglalkozott

— Ha estig él, akkor megél

Cserey kimondhatatlan fájdalmat érzett az orvos szavaira. Önvád, lelkiismeretfurdalás gyötörte. Pedig hiszen ő nem akadályozhatta meg a szerencsétlenséget. Az urhölgy önmaga idézte azt elő — szántszándékkal. Azzal akarta kiegyenliteni a tartozását. Ugy akarta jóvátenni a nagy bünét.

A kapitány hol halotthalvány feleségét nézte, hol a lehajtott fejü főhadnagyot. Szemeiből oly mondhatatlan düh sugárzott, hogy az őrnagy rövid gondolkodás után a két férfi közé faroltatta a lovát. Attól tartott, hogy a kapitány nem tud uralkodni a dühén s a fiatalemberre rohan.

Az orvos intett a béreslegénynek

— Mehetünk

Önmaga a szekéren maradt. Onnan szólt oda a kapitánynak

— Eszméletén van, de rettenetes kinokat szenvedhet.

A három férfi szótlan léptetett a szekér után. Cserey az orvos lovát vezette. A béres legény lassu léptekkel haladt az ökrök előtt. Egy-egy zökkenésnél megvonaglott a sebesült arca, az orvos mérgesen kiabált a legényre

— Lassabban te! Mondtam már — —

A legény bosszusan morgott

— Hászen nem mehetünk ennél má lassabban.

A szomoru menet a kastély főbejárójánál állt meg. Az elősiető lovászfiuk elvezették a lovakat, az orvos pedig leszállt a szekérről

— Egy ember vigye. Kevesebbet szenved a lépcsőkön, mintha a vállánál s lábainál fogva emelik

Mindenki a kapitányra nézett. Annak minden arcizma vonaglott a belső indulattól. A körülálló hölgyeknek könny tolult a szemeikbe

— Szegény — —

Az őrnagy karjába öltötte a kezét

— Gyere

Lassan lehajtott fejjel indultak a terasse felé

Cserey főhadnagy mozdulat nélkül állt a szekér mellett. Kedvesének néha fel-fel nyiló szemeit nézte folyton. Nem törődött a többiekkel. Senkivel se, csak nézett arra a halavány, kedves arcra, aki magát áldozta fel ő érette. Azt hitte, az a legjobb megoldás. A szenvedő asszony szemei gyengéd szeretettel mélyedtek az övéibe

— Tibor — — te elég erős vagy hozzá — — —

A fiatalember összerezzent

— Én?! — — — Anyám — — —

Csereyné bólintott

— Te hát. Hallottad mit mondott a doctor

A fiatalember az orvos segitségével karjaira ölelte a szerencsétlen hölgyet s vitte fel a lépcsőn. Majd belészakadt a lüktető szive, nem a teherbe, hanem a mardosó lelkifájdalomba.

— Erre — — —

A készentartott ágyra aztán lefektette

— Menjenek ki mindnyájan, csak a komorna jöjjön

Az orvos parancsszavára kivonultak a vendégek

— Vetkőztesse le, de vigyázva — — —

A komorna aztán levetkőztette. Az orvos megvizsgálta ismét

— Nagy fájdalmai vannak?

A kapitányné csak a fejével intett igent

— Ez majd segiteni fog

Jó adag morphint fecskendezett a bőre alá. A beteg megkönnyebbült

— A férjemet — — —

Az orvos maga szaladt a kapitányért

— Csak kérlek, — — — pár percig maradj — — —

— Jól van

Még hamarább kijött, mint az ajtó előtt váró orvos várta. Kemény, szilárd tekintettel szólt oda

— Eredj be. Téged akar — — —

Aztán erős léptekkel sietett vissza társaihoz.

Hát hiszen egy katona tisztnek erősnek is kell lenni minden körülmények közt

Az orvos fakóra vált arccal találta a beteget

— Szent Isten — — —

A beteg asszony szemeit elfutotta a könny

— Hivja Csereyt — — — de előbb adjon még erősitőt — — —

Az orvos ellenkezni próbált, de az asszony nem engedte

— Csak hivja — — —

(Folytatása következik.)

E kocsinak nincs párja!

42 lóerő! 50 mértföld és több óránként --- órák hosszat szalad anélkül, hogy tul lenne melegedve --- anélkül, hogy hajtó erejét vesztené --- anélkül, hogy a szénrudakat tisztitani kellene!

És egy hosszu és állandó ut végén az Ön motorja hüvösebb és kevesebb vizet igényel, mint egy hasonló nagyságu poppet-szelepü gép; — nem igényel javitást, nem kell foltozgatni az elgyengült rugókat és a nem záródó szelepeket.

A gép ereje menetközben emelkedik, mig a poppet-szelepü kocsiké csökken. Továbbá a Willys-Knight teljesen mentes azoktól a javitási munkálatoktól melyek tényleg az összes poppet-szelepü kocsik karbantartásának az 50 százalékát teszik ki. — Willys-Knight sleeve valve gép és használat közben a szó szoros ÉRTELMÉBEN JAVUL.

WILLYS-KNIGHT

$1195 f.o.b. Toledo

194

LOGAN---OVERLAND MOTOR CO.

LOGAN, W. VA.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMLERVILLE, KENTUCKY.

Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Williamson, W. Va. 28-F-12.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $2.00—Magyarországba $3.00
Subscription Rates: In the United States $2.00 — Hungary $3.00

Megjelenik Minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

Published by MARTIN HIMLER, Editor.

Magyar Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post Office of Himlerville, Ky.

A MAGYAR DOLLÁRKÖLCSÖN ELGÁNCSOLÁSA

nem akar sikerülni azoknak, akik mindig mindenben gáncsoskodni szoktak.

A bolshevizmussal szélhámoskodó csirkefogóktól ugyis azt várta mindenki, hogy a kölcsönbe is belekötnek, azt pedig igazán nem vette észre Amerika magyarsága, hogy az egyik uj new yorki hetilap is állást foglalt a kölcsön ellen.

Ha ártott valami ebben az országban ennek a papirnak és ha visszatartott valami amerikai magyart a dollárjegyzéstől, az a jelenlegi magyar közoktatásügyi miniszternek egy állitólagos javaslata volt, amely szerint ezután az elemi iskola csak gazdagok számára lesz nyitva a magyar földön.

Ennél is, mert mindennél többet ártott mégis a dolognak talán Marczinko fő-ur kenetteljes cikke, amelyben ő is ajánlja a kölcsön jegyzését az amerikai magyarságnak.

Azok a magyarok u. i., akik eddig nem kerestek semmi hátsó gondolatot a dollárkölcsön terjesztése körül, egyszerre a leggyanusabban felhorkantak; mert a Marczinko cikkére eszükbe jutott a "szeretet"-hez cimzett csomagszélhámosság minden piszkossága.

Eszükbe jutott, hogy Marczinko ugyanilyen kenetteljes hangon igérte meg az első alkalommal, hogy "minden egyes fennmaradó centet jótékonyságra ad", amit azonban soha nem volt eszében megtenni.

Marczinko a cikkében arról is fuvolázott, hogy milyen jó lett volna a "jó-sziv dollárok" kiadása, (mert végre talán még Magyarországon bedülnek a jó-sziv dollárok meséjének), de arról nem irt, hogy hány tizezer dollárt (tudomásunk szerint 80,000 dollárt) irányzott elő dicső szkimjében a — költségekre.

Azok a magyarok, akik számot vetettek önmagukkal és a lehetőségükkel, tartsák szem előtt, hogy nem a magyar kormánynak, de Magyarországnak van szüksége a külföldi kölcsönre és hogy akik a kormány által eltürt kilengéseket kárhoztatják, azoknak épen pártolnia kell ezt a kölcsönt. Mert ha valami, ugy a nemzetközi ellenőrzés igazán megszünteti otthon a terroristák létezését s a reakció feltétlen uralmát.

S ha semmi nem mutatja világosabban, hogy mindenkinek vennie kell ebből a papirból, megmutatja és bizonyitja az a tény, hogy a bolshevizmus csalói olyan kézzel-lábbal handabandáznak a kölcsön ellen. Amit azok a megtébolyult szadisták ilyen nagyon elleneznek, az csak jót hozhat az összetört magyar földnek.

Reméljük, hogy akik képesek rá, azok vesznek legalább egy darab dollárkölcsönt, dacára a senkik-és-semmik ellenzésének, sőt dacára a Marczinko plébános jóakaratának.

— — —

BANKETTOT TARTOTT

a Glen Alden Coal Co. Wilkes-Barre, Pa.-ban az Iron Templeben, ahová meghivták a társaság szolgálatában álló bányászokat is.

Kilencszáz bányász jelent meg a banketten, ahol természetesen voltak nagy felköszöntők, mint az már ilyenkor szokás. Egyik fölfelé törtető a társaság elnökét, a másik az alelnökét, ki meg apróbb szenteket köszöntött fel, végül aztán az elnök ur állt fel és elmondta a maga mondókáját.

"Elismerését" fejezte ki a bányászoknak, a mult évi munkájukért — és ez volt az egész, amivel kifizette azokat a bányászokat, akik izzadtak, akiknek a tetőviz a nyakukba csurgott, hogy kibányásszák a szenet, aminek hasznából csak a nagyon sovány munkadij jut a bányásznak.

Ugyanennél a társaságnál még egy hónapja sincs, kirobbant a bánya és tizennégy bajtárs életét vesztette. Nem azért robbant ki a bánya, mert nagyszerü karban volt tartva, mert gondoskodtak róla, hogy a szénpor ne gyüljön fel, a szellőztetőkészülék jó állapotban legyen. A szerencsétlenség azért történt, mert mindezek — nagyon rossz karban voltak.

A nagy bankett helyett, a beszédek helyett, sokkal jobb lenne, ha a Glen Alden Coal Co. azzal mutatná meg a bányászok iránti elismerését, hogy legalább most, amikor már tizennégy bajtárs életét vesztette, gondoskodnának róla, hogy a társaság bünös mulasztásából folyóan többé hasonló szerenrencsétlenségek ne fordulhassanak elő.

Igaz, a mostani szerencsétlenségek után meginditották a vizsgálatot, kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért és — csodálatosan — a vizsgálat nem találta bünösnek csak azokat a szerencsétlen bányászokat, akik benn pusztultak a bányában. Azt állitják, azok gyujtottak olyan helyen cigarettára, ahol tiltva volt. De ezt az utóbbi időben már annyiszor állitották, hogy mi kezdjük gyanusnak találni, hogy majdnem minden gázrobbanás után ezt állapitják meg.

Különben még eszünkbe jut, hogy a szerencsétlenség után sietett a társaság a telepet jól elzárni, hogy oda kiváncsi ujságiró ne jusson be és mennél kevesebbet tudjon meg a külvilág a szerencsétlenségről. Most a bankettet nem tartották ilyen titokban, sőt a társaság gondoskodott róla, hogy mennél több lap irja meg, milyen nagy demokrata a társaság elnöke, aki a bányászokkal ül egy asztalhoz bankettozni.

Rheumába Szenvedők, Figyelem!

Mindnyájunk által rég tudott dolog az, hogy a népesség nagyobb része egy rettenetes nyavalyában szenved, főként azon egyének, akiket hivatásuk a föld alá szólit, a bányászok. Eme rettenetes betegség neve:

RHEUMA.

Bányász honfitárs, ha érzi, hogy szurásai vannak az oldalába, derekába, kezébe, lábába, ne vegye tréfának a dolgot, ne hanyagolja el, mert, ha ez egyszer elterjedt az egész testébe, akkor már késő a jajgatás, de még a sirás is. A leghathatósabb gyógyszer, amely megakadályozza e baj elterjedését, a "SZENT ERZSÉBET VILLANY KENŐCS", amellyel a fájós rész jól bekenendő, és a RHEUMA ELIXIR, amely belsőleg használandó. HA RHEUMÁBA SZENVED, irjon még ma eme nélkülözhetetlen szerért. Bárhová megküldi postán az összeg előleges beküldése ellenében az egyedüli készitője, a clevelandi Szent Erzsébet Első Magyar Gyógyszertár, 9115 Buckeye Road, Cleveland, Ohio. Egy tégely villanykenőcs 1 dollár, kis tégely 50 cent és 10 cent szállitásért. Ha 6 tégelyt rendel egyszerre és a pénzt előre beküldi, ugy megkaphatja 5 dollárért.

A rheuma elixir egy üveg 1 dollár és 10 cent a szállitásért. Hat üveg egyszerre rendelve 5 dollár, ha a pénzt előre beküldi, mi fizetjük a szállitást.

Óvakodjék az utánzatoktól, követelje csakis a valódit.

Ne tévessze össze a cimet:

SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR
9115 Buckeye Road, Cleveland, Ohio.

Viszontelárusitók tisztességes keresetre tehetnek szert. Irjon még ma felvilágositásért a fenti cimre.

EZERKILENCSZÁZKILENCVENNÉGY HATVANÖT ÉVES,

4301 hatvan éves bányász várja Illinoisban, hogy elfogadják az illinoisi bányászok konvencióján beterjesztett nyugdijjavaslatok valamelyikét, hogy megkezdhessék aztán a nyugdijak folyósitását.

Ilyen nagy számmal dolgoznak csak Illinoisban olyan korban bányászok, amikor már inkább pihenés való az embernek, mint nehéz bányamunka, milyen nagy lehet országszerte az ugyanilyen magaskorral dolgozó bányászok száma?

És — sajnos — az ország többi részében még nem mozdultak meg a bányászok, hogy ők is követnék az illinoisi példát és mindenfelé juttatnának nyugdijat az öreg bányászoknak.

Ha országszerte keresztül tudná vinni a szervezet a nyugdijak folyósitását, óriási előny lenne ez szervezés szempontjából. A nyugdij sok olyan szervezetlen bányászt vinne a szervezetbe, akik ma teljesen közömbösek a szervezet iránt.

—o—

EGYEZKEDNEK HOCKING VALLEY BÁNYÁSZAI.

Lapunk mult heti számában közöltük, hogy Hocking Valley bányászai nem birják tovább a reménytelen tétlenséget és olyan megállapodást keresnek a bányatársaságokkal, amely munkát biztositana a számukra.

Julius elsején és másodikán tartottak közös gyülést a bányászok és társaságok képviselői Loganban (Ohio), ahol alaposan megbeszélték a helyzetet és a teendő intézkedéseket.

Kiküldtek egy közös bizottságot, amely megfelelően tanulmányozza a szénpiac helyzetét, az ohioi bányák lehetőségeit és ha ugy találják, hogy lenne mód e vidéknek rendeléseket kapni, akkor rajta lesznek, hogy a piachoz megfelelő külön egyezséget csináljanak a munkások és munkaadók.

A bolshevizmus cégére alatt szélhámoskodó gazemberek becstelenségére vall, hogy amig a bányászok igy keresik a jelen szomoru helyzetéből való kibontakozást, addig ezek a legvadabb hirekkel ámitják olvasóikat.

Vagy husz nyelven közöltek lapjaik, hogy a bányászok "tenni akarnak valamit Lewisék ellen", mintha épen Lewis eszközölte volna ki, hogy a szénnek lemenjen az ára, és Ohio bányái tétlenségre legyenek kárhoztatva.

Hallgatnak ellenben erősen a bányászoknak erről a lépéséről, aminthogy becstelen lapjaikban elhallgatnak minden lényeges hirt, amely a bányászok sorsát érinti, és csak vadabbnál vadabb izgatásokat közölnek a szervezet ellen.

Talán vezet a piszkosságban és hazugságokban a bolshevizmus magyar csalóinak a lapja, amely a legvalótlanabb butaságokon kivül csak azt közli, a mit az erősen kapitalista Coal Age cimü angol lapból vágnak ki a lap körül élősködő, de a bányászok helyzetéhez mitsem értő csirkefogók.

—o—

MEGNYILT BÁNYÁK ILLINOISBAN.

A Marion County Coal Co. bányája, mely április 24 óta le volt zárva, ujra megkezdte müködését.

A Ruthland bánya, mely ugyancsak régebben le volt zárva, szintén megnyilt.

A NEW RIVER TÁRSASÁGOK FELLEBBEZNEK.

Megirtuk lapunk két hét előtti számában, hogy az Interstate Commerce Commission a kétvasutas bányákat eltiltotta attól, hogy mindkét vonaltól teljes kocsijogosultságot élvezzenek és igy azok többé nem érnek többet, mint az egyvasutas bányák.

Az Államközi Kereskedelmi Bizottság döntése ellen ezek a bányák a Supreme Courthoz fordultak orvoslásért, ott azonban elutasitották őket kérelmükkel.

Most azt kérik megint az Interstate Commerce Commission tól, hogy nyissák meg ujra az ügyet, mert uj okokat tudnak felhozni a két vasut élvezetének jogosultsága mellett.

Nem valószinü, hogy az I. C. C. helyet ad a kérelemnek.

JÓ ÜZLET

Magyarország arany-kötvényeit vásárolni.

Alábbiakban rövid pontokba szedtük azokat az indokokat, amelyek kétségtelenné teszik mindenki előtt, hogy a magyar arany dollár kötvényeket vásárolni jó üzlet és ugyanakkor Magyarországot is segitjük vele a gazdasági és pénzügyi ujjáépités utján.

1. Magyarország abból a célból bocsátja ki a kötvényeket, hogy a gazdasági és pénzügy helyzetét rendezze és ujból elfoglalhassa helyét a világ jómódu nemzetei sorában.
2. A Nemzetek Ligájának szakértő bizottsága és Jeremiah Smith amerikai főbiztos azt a meggyőződésüket fejezik ki, hogy a kölcsön segitségével két éven belül Magyarország bevételei a kiadásokat fedezni fogják.
3. Magyarország a kötvények törlesztésének és kamatainak biztositására a legbiztosabb jövedelmeit, a vámok, cukoradó, só és dohány hozadékát kötötte le.
4. Ezek a jövedelmek Jeremiah Smith amerikai főbiztos kezéhez folynak és ő visel gondot a kötvények törlesztésére és kamataira.
5. Magyarország arany kölcsönt vesz fel és a kötvényeket aranyban váltja be: aranyban fizeti a kamatokat is.
6. Az Amerikában elhelyezett kötvények dollárokra szólnak és dollárokban kamatoznak.
7. A kötvények a tőzsdén is jegyezve lesznek, tehát bármikor eladhatók. Kölcsön is kapható rájuk.
8. Bankban elhelyezett pénz csak 4 százalékot hoz, a magyar arany kötvények 8 százaléknál is nagyobb kamatot hoznak.
9. A kötvények kamata 7 és fél százalék, minthogy azonban minden 100 dolláros kötvényért csak 87 dollár 50 centet fizet a tulajdonos, a tényleges jövedelem a 9 százalékot is majdnem megközeliti.
10. A magyar állam husz éven belül minden kötvényt beválT, még pedig nem 87 dollár 50 centtel, hanem 100 dollárral.
11. A kötvények 100, 500, 1000 dolláros cimletekben kerülnek forgalomba. A 100 dolláros kötvény ára 87 dollár 50 cent, az 500 dollárosé 437 dollár 50 cent, az 1000 dollárosé 875 dollár. Mindenki annyit vehet amennyit tehetsége megenged.
12. Magyarország aranykötvényeit a leg első angol, francia, olasz, svájci, holland és amerikai bankárok vették át, mert biztos és jó befektetésnek tekintik. Az amerikai magyarok pénze se lehet biztosabb helyen, mint az övék.
13. $875.00 befektetés $75.00 jövedelmet hajt minden évben és a beváltásnál 125 dollárral többet kap ki a tulajdonos, mint amennyit befektetett.
14. A dollár ma a legjobb és legbiztosabb pénz a világon. Ezért szólnak a kötvények és kamatjuk dollárokra.
15. A kölcsön Magyarország jövőjét biztositja, Magyarország jövedelmei biztositják a kötvényeket és a kamatot.
16. Kötvényt vásárolni Magyarország támogatása és ugyanakkor kitünő üzlet is, ha tekintetbe vesszük a biztositékokat s magas jövedelmet.

KISS EMIL BANKHÁZA

133 SECOND AVENUE *NEW YORK*

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Királyi Államvasutak Menetjegyirodája kizárólagos képviselője az Egyesült Államokban és Canadában.

Kiss Emil Bankháza fenntartja magának a jogot, hogy tuljegyzés esetén a jegyzéseket arányosan ossza el.

Ha a bányásznak baja van, a bányászlaphoz, vagy a bányászbankhoz fordul. Miért nem fordul ezekre a helyekre olyankor is, mikor nincs baja csak az előfizetést kellene beküldeni, vagy a bankbetétjét elhelyezni?

KÉZI MUNKÁK

Importált D. M. C. Pamutok, Delin és Berliner kendők, Kész áruk. Járdos áruk nagy raktára.

Kérjen ingyen árjegyzéket. Vidéki rendelést 24 óra alatt szállitunk.

CHAS. K. GROSS CO.
8803 Buckeye Rd. Cleveland, Ohio.

HAMBURG AMERICAN LINE

A legrövidebb ut

MAGYARORSZÁGBA

INDULÁS hetenként a 86-ik Piertől, North River, 46-ik utca, New York, a luxus hajókon:

"RESOLUTE", "RELIANCE" "ALBERT BALLIN" és "DEUTSCHLAND"

I., II., III. osztályu utasokkal; a népszerü és közkedvelt hajókon: "Cleveland", "Mount Clay", "Hansa", "Thuringia" és "Westphalia" kabin- és harmadik osztályu utasokkal. — Figyelmes kiszolgálás, kitünő konyha.

A magy. kor. által engedélyezett kivándorlási vonal.

Felvilágositásért forduljon a helyi ügynökhöz, vagy

United American Lines
30 BROADWAY
NEW YORK, N. Y.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Ha bármire van szükségük, látogassák meg a mi DRUG-STORUNKAT. Nálunk a legjobb gyógyszereket kapják. A magyar bányászok legnagyobb része ugyis a mi vevőnk, tiszteljenek meg a többiek is bizalmukkal.

Ha baja van ingyen megvizsgáljuk. Nálunk SÓSBORSZESZ és ZYWOKOST is kapható.

THE H-H DRUG CO.

FAIRMONT, WEST VIRGINIA.

Dr. L. L. BELCHER, WELCH, W. VA.

Minden fogmunkát, hidmunkát, töméseket, korona munkákat, a legmodernebb rendszer szerint fájdalom nélkül végzek.

A magyarok figyelmes kiszolgálásban részesülnek nálam évek hosszu sora óta.

RUHÁT csak jó szabónál csináltasson. Mi a legjobb kelmét adjuk. 500 különféle szövetünk van raktáron. Üzletünk a **Star Cash Market** mellett van.

THE LIBERTY TAILORS
304 Pike Street,
CLARKSBURG, W. VA.

STAR CASH MARKET
304 W. Pike Street,
Clarksburg, W. Va.
HUS ÉS FÜSZERÁRUK
Magyarosan, házilag készitett husáruk.
EGYEDÜLI MAGYAR STÓROS A VIDÉKEN.

MAGYAR TESTVÉR!—Ha tiszta szobát és jó ételt akarsz, térj be hozzám! Testvér pártold a saját véredet!

JÓ ÉTELEK. TISZTA SZOBÁK. HÚSITŐ ITALOK.

BALDWIN HOTEL AND RESTAURANT
HORNYÁK PÉTER, tulajdonos.
FAIRMONT, (B. O. állomáshoz közel.) WEST VIRGINIA.

Vásároljon mindig a

KAUFMANN'S

"THE BIG STORE"
PITTSBURGH, PA.

A MI MAGYAR OSZTÁLYUNK MINDIG AZ ÖN SZOLGÁLATÁRA ÁLL.

CENTRAL UNION TRUST COMPANY

WHEELING, W. VA. (B. and O. állomás mellett.)

A környékbeli magyarság évek óta bizalommal van hozzánk. Mert jó, pontos és becsületes kiszolgálásban részesitjük.

Ne menjenek olyan helyre, ahol nem törődnek a dolgaikkal, hanem jöjjenek hozzánk, ahol szivesen látják.

Mi gondos, lelkiismeretes kiszolgálásban részesitjük.

BETÉTEKET felmondás nélkül fizetünk ki. Mi a vidék egyik legerősebb bankja vagyunk.

PÉNZKÜLDÉS! HAJÓJEGYEK! KÖZJEGYZŐI ÜGYEK!

BORDEN'S Eagle Tej nem tartalmaz más egyebet, mint tiszta tehén tejet és tiszta cukrot. 63 évig a vezető baby tápszer volt s az egyedüli tápanyag babyje számára, mikor az anya teje nem kielégitő.

Ha nem tudja, hogyan kell használni az Eagle Tejet, küldje be hozzánk ezt a hirdetést és mi elküldjük önnek ingyen a tápláláshoz szükséges utasitásokat, Babykönyvet és értékes tudnivalókat.

THE BORDEN COMPANY 6

BORDEN BUILDING NEW YORK

NEM KELL BETEGNEK LENNIE!

Egy uj gyógymód által Ön ép ugy kigyógyulhat, mint már sok ezren, akik sokat szenvedtek ilyen betegségekben mint idegesség, álmatlanság, emésztési zavarok, székrekedésben, hát és fejfájásokban. Teljesen visszanyerheti egészségét.

VIZSGÁLAT ÉS BAJMEGÁLLAPITÁS INGYENES.

GEO. A. HLAVACHEK D. C.

LOVAS BLDG., WAR, W. VA.

WELCH VIDÉKI MAGYAROK!

Külföldi Osztálynunkat megnyitottuk. Az óhazába pénzt küldünk, dollárban vagy hazai pénzben. Arfolyamaink olcsóbbak, mint akármelyik más bankban. Pénzszekrényeink tüzbiztosak s berendezésünk a legjobb az egész Couty-ban.

Alaptőke $100,000.00 Tartalékunk $40,000.00

MERCHANTS AND MINERS BANK, WELCH, W. VIRGINIA.

TAMÁSI ÁRON, a Külföldi Osztály vezetője.

MI LESZ ÖNNEL HA MEGÖREGSZIK?

Gondoljon öreg napjaira és vegyen olyan életbiztositást melyet

MÉG ÉLETÉBEN KIFIZETNEK.

MAGYAR KÖTVÉNYT KAP, melyből Ön pontosan tudja, hogy milyen biztositást vásárolt.

Bővebb felvilágositásért irjon a következő cimre:

NATIONAL INSURANCE AGENCY HIMLERVILLE, KENTUCKY.

A Provident Life and Accident Insurance Co. vezérügynöksége.

CHEVROLET

AUTOMOBILOKNAK mi vagyunk a képviselői

Portage, Pa. és vidékén

Ha jó és olcsó kárét akar, jöjjön hozzánk.

Ne próbálkozzon mindenféle automobilokkal, hanem vegyen jót.

Vegyen CHEVROLET automobilt.

GREEN'S MOTOR SALES

PORTAGE, PA.

Munkahirek

Westville, Ill. Kacsvar András testvér tudatja, hogy náluk nagyon gyengén megy a munka, 1—2 napot dolgoznak egy héten de van olyan hét is, amikor sem mit se. Nem ajánlja most magyar bányászoknak, hogy arra a vidékre menjenek munka után.

Thorpe, W. Va. Egy bajtárs irja, hogy ott 2—3 napot dolgoznak egy héten. A bánya egyenes, a szén 4—5 sukk magos. Viz kevés akad, kő, gáz nincsen. Nyitott lámpával dolgoznak. A szenet masina vágja, kárészámra fizetnek két tonnás káréért 1 dollár 33 centet. Az emberekkel jól bánnak és vesznek is fel uj embereket. A hir küldője ajánlja a helyet.

Cassandra, Pa. Bugera Mihály munkástárs közli, hogy ott a munka igen gyengén megy, 2—3 napot dolgoznak egy pedá bán, igy nem ajánlja a helyet munkát kereső magyaroknak.

Wendel Mines, W. Va. Rácz Zsigmond testvér közli, hogy náluk a bánya hónapok óta le van zárva és nem is hallani, hogy hamarosan ujra dolgoznának. De nem csak ott, a környéken mindenfelé igy van, igy nem érdemes arra menni munkát kereső magyar bányászoknak.

Norton, W. Va. Egy bajtárs tudatja, hogy ott nem megy jól a munka és igy nem érdemes arra a vidékre menni munkát kereső magyaroknak.

Ashland, W. Va. Egy testvér értesitése szerint ott a környéken 2—3 napokat dolgoznak egy héten. Néha vesznek fel uj embereket is.

SOK AZ IPARI SZERENCSÉTLENSÉG PENNSYLVANIÁBAN.

A Workmen's Compensation Pennsylvania állami hivatala egy kimutatást közölt, mely szerint május hó folyamán 157 végzetes szerencsétlenség történt az államban levő ipartelepeken. Ebből 62 a puhaszén és antracit bányákban történt. Az év első öt hónapjában 934 végzetes szerencsétlenség és 1916 január elseje óta, mióta a kompenzációs törvény életbe lépett, 21,402 végzetes kimenetelü szerencsétlenséget lajstromozott az iroda Ez év májusában 108 olyan baleset történt, mely állandó munkaképtelenséget okozott és a junius hó 1-ével végződő évben 661 volt az ily balesetek száma. 1916 január elseje óta 5160 oly baleset történt, mely állandó munkaképtelenséggel járt. Május havában 13,832 oly baleset történt, mely csak ideiglenesen tette munkaképtelenné az áldozatot. Az utolsó évben 73,291 és a törvény életbeléptetése óta 1,531,074 volt az ily természetü balesetek száma. Május havában a kompenzációs hivatal 572,042 dollárt fizetett ki a halálos kimenetelü szerencsétlenségekből kifolyólag. Ezen okból a legnagyobb összeget, 618,-985 dollárt márciusban fizette ki a hivatal. Ezen évben 2,677,-306 dollárt fizettek ki halálos végü szerencsétlenségekre és a hivatal müködése óta ez az összeg 45,822,525 dollárt tett ki. A legutolsó hónapban 358,607 dollárt folyósitottak halálos végü szerencsétlenségek miatt és a folyó év első öt hónapjában ezen összeg 1,518,224 dollárt tett ki. A törvény életbeléptetése óta a Pennsylvania állam ipa rában elpusztult munkások hozzátartozóinak 16,437,964 dollárt fizettek ki. Május havában munkaképtelenség cimén 691,-212 dollárt fizettek ki. Az év első öt hónapjában ezen cimen 3,003,347 dollár volt a kifizetés. A törvény életbeléptetése óta 37,939,098 dollárt utaltak ki munkaképtelenség cimén. Ez a hivatal az eddigi összes müködése alatt vegyes cimeken 54,-376,062 dollárt fizetett ki, mig most január elseje óta ez az összeg 4,521,571 dollárt tett ki.

—o—

A MARS MEGLÁTOGATJA AZ ANYAFÖLDÜNKET.

A tudósok azt állitják, hogy a bolygók közül legalább is kettőn, a Földön és a Marson élő lények vannak. 1924 augusztus hó 22-én a Mars meglátogat ben nünket, bár 34,475,874 mértföld nyire lesz tőlünk, de ennél közelebbre már nem jöhet. A legnagyobb távolság 248 millió mértföld. A világ összes csillagvizsgálói fel fogják használni ezt az alkalmat arra, hogy megoldják a Mars-beli élet létezésének a problémáját. A mi érdeklődésünk elképzelhető, mert számunkra az élet és az egészség a legnagyobb kincs. A Természet ezt tudja és növényi birodalmából fel is ajánlj nekünk mindent, ami egészségünk megóvásához szükséges. A Triner-féle keserü bor összes alkatrésze növényi eredetü. Az egészségnek ez a kitünő megőrzője a beleket nyitva és tisztán tartja, elősegiti az emésztést és helyre állitja a jó étvágyat. Mrs. Pattie Porter, Petersburg, Va.-ból igy ir: "A Triner-féle Keserü Borral szép eredményt értem el. Sokkal jobban érzem magam és kérek még egy fél tucat üveggel." Ha az Ön gyógyszerésze, vagy kereskedője nem tud Önnek adni, irjon a Joseph Triner Company, Chicago, Ill. cimre.

AZ UJ OVERLAND COUPE FELKELTI A NŐK ELRAGADTATÁSÁT.

A női motoristák között szokatlan érdeklődés üdvözölte a Willis-Overland jelentését az uj kétszemélyes Overland Couperól. Ez nemcsak egy könnyü kocsi, mely magába foglalja az összes Overland kocsik előnyeit, de ezeken kivül az ily terjedelmü kocsiknál szinte hihetetlen hajtási kényelmet biztosit.

Manapság, mikor a család férfi tagjai napközben lefoglalják a kocsit, sok családnál határozottan szükség van egy második kocsira is, egy kocsira, melyet a család női tagjai használnak bevásárlások és látogatások elintézésére.

Az uj Coupe eszményi módon alkalmas erre a célra. A szellöztető szélfogó, a Dora blak szabályozó, a hátsó ablak függöny mind oly apróságok, melyek a nők izlését szolgálják.

Ezen előnyökhöz hozzájárul az is, hogy a kocsit könnyü a pihenő kocsik sorába állitani, meg az, hogy benne az utazás kényelmes, ami a 136 inch hosszu alaprugónak köszönhető. A kocsit könnyü kezelni a sürü korgalmu területeken, mert ezen nők számára épült uj kocsiban szokatlanul nagy a koránykerék és a kapcsolók.

Az uj Coupe ajtói több, mint 31 inch szélesek és igy elősegitik a könnyü beszállást. A kocsi váza szokatlanul vastag fémből készült és jól meg van erősitve. A festésre is szokatlan gondot forditottak, mert a kocsi tizennégyszer van átfestve, hogy a máza tartós legyen.

A kocsi belseje is tartósan van készitve, hosszasan barkázott spanyol bőr a párnázatja. Az ülőpárna 45 inch széles és igy elegendő helyet ad három középtermetü utas számára. A kormánykerék és az ülőpárna közt 15 inch távolság van és igy a kocsiba könnyü a beszállás bármelyik oldalról is.

Hátul elegendő térköz van a csomagok elhelyezésére, amely ismét egy előny a bevásárló nők számára, a csuklóra járó ajtó zárral van ellátva, por és vizmentes.

Julius 17.

81-IK CIKK.

Szoptatja-e bébijét?

Sokkal több nő képes gyermekét szoptatni, mint ahogy általánosan gondolják. Tény az, hogy igen kevés nő van, aki teljesen képtelen a szoptatásra. Az ugynevezett képtelenség szoptatásra a legtöbbször inkább nem akarás, mint képtelenség. Sok nőt azonban tanitanak arra, hogy képtelen, amikor bizony képesek. Sokszor a szoptatást feladják idő előtt, mert a tej későn jelentkezik. A tejkészlet némelykor elégtelen, amikor még az anya az ágyban fekszik és emiatt adják fel a szoptatást. Nem ritkaság az sem, hogy a készletet növelni lehet és elegendő lesz akkor, amikor az anya elhagyja az ágyat és elkezdi végezni a rendes házimunkáját.

Nagyon sokszor meg sem kisérlik a szoptatást, mert attól félnek, hogy a szoptatással járó megerőltetés veszélyes az anya egészségére. Igaz az, hogy a szoptatás nagyon megviseli az anyát. Nem szabad azonban elfeledni, hogy a szoptatás normális kondició és igen sok anya sokkal egészségesebb mert szoptat, mint azok, akik nem szoptatnak. Még akkor is, ha a szoptatás megviseli kissé az anyát, még akkor is áldozza fel az anya magát, hogy gyermeke életének a helyes kezdetét megadja. Gyakran azt mondják, hogy az anyát idegessé teszi a szoptatás és e miatt a tejjük rossz és a bébi nem fog fejlődni. Kétségtelenül sokszor igaz ez. Más nők pedig, akik láthatólag nem megfelelők a szoptatásra, nagyon jó szoptatóknak bizonyulnak. Ezért tehát mindig meg kell kiserelni a szoptatást és csak akkor kell feladni, ha sikertelennek bizonyult.

Sokszor azt tanácsolják, hogy nem érdemes a nőnek szoptatni bébijét, hacsak nem képes jó hosszu ideig szoptatni. Ez a feltevés teljesen téves, mert nincs fontosabb időszak a bébi életében, amikor anyatejet kell kapnia, mint a kezdetkor. Nincs a bébi életében egy időszak, amikor az emésztését könnyen megzavarni lehet és amikor a legnehezebb megjavitani, mint az első napjaiban vagy az első heteiben. Minden nap, minden hét, amikor a bébi anyatejet kap, elősegiti őt arra az időre, amikor már könnyebben lehet mesterséges táplálékot neki adni. Sokszor azt is mondják, hogy nem érdemes a bébinek anyatejet adni, hacsak nem kap elegendő táplálékot onnan. Mások azt mondják, hogy nem jó a természetes anyatejet a mesterséges táplálékkal összekeverni. Ez a feltevés természetesen teljesen téves. A mesterséges eledel nem teszi a melltej elemésztését nehezebbé, viszont a melltej határozottan megkönnyiti a mesterséges táplálék elemésztését. Minden csepp melltej segiti a bébit és megkönnyiti a mesterséges táplálékkal való táplálást.

Ha az anyatej nem elegendő hosszabb próba után, édesitett sürített tej a legtáplálóbb, mert a legkönnyebben emészthető az összes mesterséges táplálékok között. Ha egészen hiányzik az anyatej, akkor édesitett kondenzált tejet a legjobb a bébibnek adni és ha megfelelően lesz vele táplálva, akkor normálisan fog fejlődni.

Bébijének bőre nagyon kényes és ezért nagyon kell vigyáznia a fürösztésnél és arra, hogy mivel fürészti. Colgate's Baby Castile Soap speciálisan bébik számára lesz készitve a Colgate & Company cég által, akik a legnagyobb piperecikk gyárosok a világon. Biztonságban van, ha ezt használja.

Olvassa el figyelmesen minden héten ezeket a cikkeket és őrizze meg, hogy a jövőben használhassa.

—o—

A HUNYADY MÁTYÁS MAGYAR MUNKÁS BETEGEGÉLYZŐ EGYLET TAGJAIHOZ!

Ezennel tudatom, egyletünk összes osztályait, titkárait, hogy főellenőrnek id. Németh József, Box 125, Monaville, W. Va. lett megválasztva. Kérem az összes pénztári nyugtákat a fenti cimre küldeni.

STEFÁN JÁNOS,
(jul. 17.) központi titkár.

ÉRTESITÉS

PATENT irodánkat megnagyobbitva áthelyeztük. UJ CIM

MANUFACTURERS PATENT CO. INC.

70 Wall St., New York.

PRÓBÁLJA A SAJÁT

HAJÁN 15 NAPIG

és nézze meg az eredményt a tükörben

Irjon bőséges próba adagért.

Az Ön hajának nem kell megritkulnia, sem teljesen kihullania, mert mód van arra, hogy kipusztitsa azokat a mikrobákat, melyek a haját pusztitják. Ez a módszer megszünteti a hajhullást, a korpát, a viszketést, a szürke hajat megsötétiti, megszünteti a kopaszságot azzal, hogy megerősiti és meghosszabbitja ugy a férfi, mint a női hajszálak életét. Küldje be cimét, mig nem késő, egy 15 napra való ingyenes próba adagért.

AYMES CO.

3932 N. Robey St., H-64, Chicago, Ill.

VELVET ICE CREAM

(FAGYLALT)

mindig egészséges és izletes. — Egyen belőle minden nap. — A legegészségesebb táplálék. — Készitő:

The Chillicothe Bottling Co.

CHILLICOTTE, OHIO

KÉRJEN VELVET ICE CREAMOT MINDENÜTT.

A bányavidékeken mindenütt árulják.

Valóságos Áldás Öregnek És Ifjunak Egyaránt Aki Kimerültnek Érzi Magát

Sok Ezren Enyhülést És Nyugalmat Lelnek Néhány Nap Után—Bámulatos, Hogy Nuga-Tone Mily Gyorsan Hat

Nuga-Tone visszaszerzi az erélyt és életkedvet és uj erőt ad a kifáradt idegzetnek és izmoknak. Piros vért fejlesztő, erős, nyugodt idegeket és bámulatos módon emeli a kitartó képességet. Nuga-Tone nyugodt, frissitő álmot idéz elő, jó étvágyat és emésztést, szabályozza a belek működését és emeli a munkakedvet és lelkesedést. Ha Ön nem érzi magát oly jól, mint kellene, saját magának tartozik vele, hogy kisérletet tegyen Nuga-Tone-nal. Semmibe sem fog önnek kerülni, ha az eredmény nem kielégitő. Nuga-Tone kellemes izü és már néhány nap után jobban fogja érezni magát tőle. Ha az ön orvosa nem rendelte önnek, menjen a patikába és vegyen egy üveg Nuga-Tonet. Használja néhány napig és ha nem érez tőle jobban és nem néz ki jobban, adja vissza a maradékot a patikusnak és vissza kapja a pénzét. A gyáros annyira biztos Nuga Tone hatásában, hogy utasitotta a patikusokat, hogy jótállással árusitsák és adják vissza a pénzt annak, aki nincs vele megelégedve. A jótállás rajta van minden csomagon. Ajánlva van minden patikustól, ahol jótállás mellett árusitják.

Magyar Bányászok!

Ha Pittsburgh, Pa. jönnek, látogassák még szálloda és vendéglőmet.

TISZTA SZOBÁK.

JÓ ÉTELEK ÉS HÜSITŐ ITALOK.

STEVE VARGA

Magyar Szálloda és Vendéglő.

439 FIRST AVE.

PITTSBURGH, PA.

Ne küldje pénzét idegen helyre. Ne vigye pénzét gyönge bankokba, hanem jöjjön hozzánk e vidék legszilárdabb bankjába.

Betétek után 4 százalékot fizetünk és minden felmondás nélkül kikaphatja.

PÉNZKÜLDÉS.

HAJÓJEGYEK. NOTARY.

FARMERS BANK OF CLARKSBURG

CLARKSBURG, W. VA.

BANKUNK

sziklaszilárd és minden tekintetben jó, pontos kiszolgálásban részesiti feleit. Ne tartsa pénzét otthon. Ne küldje idegenbe, hanem tartsa nálunk.

BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉKOT FIZETÜNK. Betéteket felmondás nélkül fizetjük vissza.

The Bank of Masontown Masontown, W. Va.

EAGLE SALVAGE CO.

(Üzletünk Salczer János magyar kereskedő mellett van.)

APPALACHIA, VA.

Női, férfi és gyermekruhák. Rőfös áruk, cipők. kalapok. Mindenféle ruházati cikket kaphat nálunk.

A legolcsóbb árak! Pontos kiszolgálás.

Gyors szolgálat Magyarországba

WHITE STAR LINE

New Yorkból—Cherbourgba.

Express szolgálat az OLYMPIC, HOMERIC és a világ legnagyobb hajójával, MAJESTIC-kal. Indulás minden szombaton.

RED STAR LINE

New York—Cherbourg—Antwerpen

BELGENLAND LAPLAND ZEELAND

American Line White Star Line

New York—Cherbourg—Hamburg

Kényelmes utazás a tágas cabinu hajók, PITTSBURGH, ARABIC, MONGOLIA és a MINNEKAHDA (3-ad osztály).

A magyar állam által engedélyezett hajóstársaságok.

Kitünő élelem. Zárt külön kabinok 2, 4 és 6 ággyal. Tolmács.

Kényelmes nagy nyilvános termek.

Forduljon a helyi ügynokhöz vagy

PASSANGER DEPARTMENT

Arcade, Office No. 196.

Union Trust Building,

PITTSBURGH, PA.

MAGYAR BÁNYÁSZOK OTTHONA

Logan, West Virginia.

Ha Loganba jön és valódi tisztán készitett jó magyar ételeket akar enni, okvetlenül keresse fel a Magyar Bányász Otthont.

HUSITÓ ITALOK.

A magyar bányászok pártfogását kéri

Doll Zsigmond

tulajdonos.

MAGYAR BARÁTAIM!

Ne menjenek idegen helyre, amikor itt is van egy erős, megbizható bankjuk.

ELFOGADUNK BETÉTEKET.

Küldünk pénzt a világ minden részébe.

Pontos, megbizható, lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.

FIRST NATIONAL BANK

D. INO M. COOK, pénztárnok.

Kimball, W. Va.

Rendelje meg már most divatos ruháit. Mérték után a legjobb állásu ruhákat készitjük.

JAKAB BÉLA

LOGAN, W. VA.

BOX 103

– Logan – Jewelry Co.

LOGAN, W. VA.

Kitünő órák, ékszerek, hangszerek, lemezek, trankok, bőröndök, táskák nagy raktára.

Ajándék tárgyak nagy választékban.

Különös gondot forditunk órák javitására.

A MAGYAROKAT figyelmesen szolgáljuk ki.

ALFRED WILEY ZONGORAHÁZA

LOGAN, WEST VIRGINIA.

Mindenféle legkitünőbb zongorák, grammofonok, lemezek és más minden hangszerek nagy raktára.

Ha valami hangszert akar vásárolni, okvetlen nézze meg üzletünket. Nálunk mindenből a legjobbat kapja.

piknikekre,

táncmulatságokra, bálokra, szinielőadásokra a legszebb kivitelü

Meghivókat,

plakátokat, belépőjegyeket, lunch ticketeket a legolcsóbb árban

készit a

MAGYAR BÁNYÁSZLAP NYOMDÁJA, HIMLERVILLE, KENTUCKY.

Levélpapirokat, egyleti alapszabályokat és bármilyen más nyomtatványt, szép kivitelben gyorsan és pontosan szállitunk.

MIK A BEVÁNDORLÁSI VIZUMOK?

A külföldön állomásozó amerikai konzul adja meg a rendes kvótába eső bevándorlónak a bevándorló vizumot, azonban a kvótába nem eső bevándorlónak vizumait, — ide tartoznak az amerikai polgárok 18 éves aluli gyermekei, vagy feleségeik, — valamint az előnyben részesülő kvótabevándorlók vizumai, — ide tartoznak a 21 éven aluli nőtlen, illetve hajadon gyermekei, apja, anyja, férje vagy felesége az Egyesült Államok valamely polgárának, aki maga is 21 éves, vagy ennél idősebb, — a munkaügyi minisztériumnak kell engedélyezni és a konzul mindaddig meg nem adhatja, amig a külügyminisztériumtól erre vonatkozó értesitést nem kapott.

A bevándorlási vizumok még nem biztositják a bevándorlók bebocsátását, épugy, mint ahogy a vizumozott utlevél még nem biztositotta a multban a bebocsátást. A konzul az évi kvóta 10 százalékáig adhat bevándorlási vizumot minden hónapban, a kvótába eső bevándorlók számára és ha egy kvótába eső bevándorlótól megtagadnák a bebocsátást, az ilyen visszautasitott bevándorló vizuma helyébe semmiféle más bevándorlási vizum nem adható. A vizum 4 hónapnál hosszabb időre nem terjedő érvénnyel bir, kivéve, ha az idegen a vizum lejárta előtt hagyta el az europai kikötőt, vagy pedig, ha egyfolytában utazik az Egyesült Államokba. A vizumért $9-t számitanak.

A bevándorló a konzul által kiadott formán két példányban folyamodik a vizumért. A konzul minden egyes folyamodvány ért és láttomozásért $1-os illetéket számit. A folyamodványban a bevándorlónak számos adatot kell megadni önmagát illetőleg; nemcsak nevét, születésének keltét, foglalkozását és hasonló felvilágositásokat, hanem többek között azt is, volt-e valaha börtönben vagy szegényházban, továbbá, volt-e az illető bevándorló, vagy szülei közül bármelyik olyan intézetben, vagy kórházban, ahol elmebetegeket kezelnek. Azonkivül a bevándorlónak, amennyiben ez lehetséges, folyamodványával kapcsolatosan a konzulhoz be kell nyujtania nyilvántartásának (dossier) és börtön rekordjának két példányát és katonai nyilvántartását, születési bizonyitványának két hitelesitett példányát és minden hozzáférhető nyilvános rekordját, melyet az a kormányhatóság vezetett, amelynek hüséggel tartozik. A törvényben használt francia "dossier" szót az összegyüjtött okmányok jelentik.

Ezeket mondhatjuk el a rendes kvótabevándorlókról, akiknek bebocsáthatósági alkalmassága felett elsősorban a külföldön állomásozó amerikai konzul dönt. A bevándorlási vizum megadása a kvótába nem eső bevándorlók részére, — ide tartoznak a 18 évei aluli nőtlen, illetve hajadon gyermekei, vagy felesége, valamely amerikai polgárnak; — vagy a vizum megadás egy kvóta-bevándorló részére, — ide tartoznak a 21 éves nőtlen, illetve hajadon gyermekei, apja, anyja, férje vagy felesége, az Egyesült Államok valamely polgárának, a ki maga is 21 éves, vagy ennél idősebb, — valamelyest eltérő dolog. Ha egy bevándorló, a bevándorlási vizumért való folyamodványában azt állitja, hogy az emlitett két osztály valamelyikébe tartozik, az Egyesült Államoknak az a polgára, akihez való rokonságát a bevándorló állitja, beadhat a Bevándorlási Főbiztoshoz (Commissioner General of Immigration) egy folyamodványt. A folyamodványt olyan formában kell elkészíteni, ahogy azt a bevándorlási szabályzatok előirják. Esküt kell letenni és az Egyesült Államok két megbizható polgárának hasonló értelmü nyilatkozatokat kell tenniök. A rokonok számára való bevándorlási vizum megadása dolgában a törvény kimondja, hogy annak az amerikai polgárnak, aki folyamodványt nyujt be egy bevándorló érdekében, aki 18 éven aluli nőtlen, illetve hajadon gyermeke, vagy felesége az Egyesült Államok valamely polgárának, a folyamodvány benyujtása idején az Egyesült Államokban kell laknia. Ha a folyamodványt az Egyesült Államok területén kivül nyujtja be, a konzul kötelessége a folyamodót megeskedtetni. Ugyanabban a kérvényben esetleg több mint egy személy érdekében lehet folyamodni. A szomszédos idegen területekről (Canada, Mexico) bebocsátást kérő idegeneknek csak akkor engedik meg az Egyesült Államokba való bejövetelt, ha bebizonyitották, hogy olyan szállitó társaság hozta őket arra a területre, mely társaság az Egyesült Államokkal szerződéses viszonyban áll (majdnem minden társaság, mely utasokat szállit Canadába, rendelkezik ilyen szerződéssel), avagy ha bebizonyitották, hogy az emlitett területre több mint két évvel az Egyesült Államok bebocsátási engedélyéért való folyamodásukat előzően léptek.

Statisztikai adatok szerint a legutóbbi 35 év alatt az amerikai magyarság több mint egy millió dollárt veszitett el megszünt és tönkrement magyar egyletekben. Ezer meg ezer család siratta elpocsékolt pénzét és elvesztett reménységét.

Ugyanez idő alatt a Verhovay Segély Egylet több mint három millió dollárt fizetett ki tagjainak s azok özvegyeinek és árváinak, amellett a legnagyobb és legszilárdabb intézménye lett az amerikai magyarságnak. A kezelésében levő vagyon összege ebben az évben már meghaladta az

EGY MILLIÓ DOLLÁRT

s az összegyült tartalékalapoknak kamatai évente immár negyven elhalt tagnak a haláleseti segélyét fedezik.

A régi magyar közmondás azt tartja, hogy olcsó husnak hig a leve. A Verhovay Segély Egylet nem olcsó. Tagsági dijai egy pár centtel magasabbak, mint bármelyik más magyar egyleté. De ezek a pár centek, amelyek az egyes személyeknél semmit se számitanak, de sok ezer tagnál sokra mennek, ezek adják meg a TELJES ÉS FELTÉTLEN BIZTONSÁGOT az egyletnek, ezek biztositják a tagokat, hogy nem járnak ugy, mint azok a századok és ezrek, akik semmi nélkül maradtak, ezek növelik a tőkét, amelynek a kamatai is kamatoznak az egylet és tagjai javára és ezek fognak segiteni, hogy a tagság helyzete később, amikor mind kevesebben és kevesebben leszünk, könnyebb legyen.

A nagy biztositó társaságok, amelyek sokkal nagyobb dijakat szednek, dacára annak, hogy nagy feleslegeik vannak, mégsem szállitják le azokat, hanem az üzleti feleslegből évenként adnak arányos osztalékot a biztositottaknak. Ezen a módon gondoskodnak arról, hogy biztonságuk megingathatatlan legyen.

A kisérletezések és a népszerü olcsó dijak ideje az egyleteknél is lejárt. Vagy követik ugyan azt az utat, amelyet a biztositó társaságok s először megszerzik maguknak az alapot, s csak azután igérnek, helyesebben adnak, vagy pedig elpusztulnak, mert véglegesen elvesztik a bizalmat, s bizalom és biztonság hiányában nem fognak tudni tagokat szerezni és fennállani.

A Verhovay Segély Egylet most már ezt az utat követi. Ha tehát nem kockázatot akar vásárolni a pénzéért és nem az elvesztegetett milliót akarja gyarapitani, hanem teljes biztonságban akarja tudni magát és családját, ugy csatlakozzék a Verhovay Segély Egylethez.

Minden további felvilágositást készséggel meg ad bármelyik tag, vagy az egylet központi hivatala, melynek cime:

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET

HAZLETON, PA.

KÉSZPÉNZDOLLÁRT KÜLDHET MAGYARORSZÁGBA

és az elszakadt részekre postán és sürgönyileg is.

HAZAI JOGÜGYEKET legpontosabban intézünk elsőrangu hazai ügyvédek utján.

HAJÓJEGYEK a legjobb vonalakra.

AFFIDAVITOK pontos készitése.

BETÉTEKRE 3 százalék kamatot fizetünk.

HIMLER STATE BANK

HIMLERVILLE KENTUCKY.

MAGYARORSZÁG HITELE HELYREÁLLT.

A gazdasági ujjáépités céljaira kibocsájtott arany kötvényeket Európában és Amerikában egyaránt kedvezően fogadták. — Az amerikai magyarság jegyzése. — Bethlen miniszterelnök, Korányi pénzügyminiszter és Smith amerikai főbiztos üzenetei az amerikai magyarokhoz.

A magyar aranykötvények kedvező fogadtatásáról érkeznek hirek Európa minden fővárosából. Londonban a kibocsájtás után két órával tuljegyezték az egész mennyiséget, Párisból, Rómából, Zürichből, Amsterdamból élénk vételkedvet jelentenek. Ennél is jellemzőbb az a hir, ami Prágából érkezik, hogy az ott kibocsájtott kötvényeket csehszlovák pénzemberek mind megvásárolták.

Az amerikai pénzpiac sem maradt hátra az europai mögött, amennyiben a kötvényeknek az amerikai közönség részére szánt mennyiségét két nap alatt tuljegyezték. Mindez azt jelenti, hogy Magyarország nemzetközi hitele ismét helyreállott és Magyarország ismét elfoglalta régi és megbecsült helyét a világ nemzetei között. A győztes országok között is vannak olyanok, amelyek szivesen foglalnák el azt a nemzetközi hitelpoziciót, amelyet Magyarország élvez.

Az amerikai magyarság részére vissza van tartva az itt kibocsájtott dollár-kötvények egy kisebb része s az eddigi jelek után itélve, az amerikai magyarság is fényes bizonyitékát adja, hogy bizik Magyarország jövőjében, és támogatja a talpraállásában a legjobb tehetsége szerint. A magyar jegyzések az ország minden részéből egyre nagyobb arányokban érkeznek be Kiss Emil Bankházához, a magyar aranykötvények elhelyezésére alakult amerikai bankárcsoport tagjához. A jegyzők között az elsők egyike Gróf Széchenyi László, Magyarország amerikai követe.

Gróf Bethlen István miniszterelnök az arany kötvények kibocsájtása kapcsán a következő üzenetet küldte az amerikai magyarsághoz:

"A külföldi kölcsön az ország talpraállásának a kérdését dönti el és hiszem, hogy a sorsdöntő pillanatban az amerikai magyarság sem akar kimaradni azok soraból, akik idegen létükre, érzelmi és történelmi kötelékektől menten az ország segitségére siettek."

Korányi Frigyes báró, pénzügyminiszter: "A külföldi magyar kölcsönben való részvétellel az amerikai magyarság nemcsak jó magyar érzéséről, hanem elsőrangu üzleti érzékről is tanuságot fog tenni. A magyar aranykötvények elsőrangu üzleti befektetést jelentenek. Bizonyitéka ennek az, hogy Angliában, ahol pedig magasabb árfolyamon bocsájtották ki, az első napon tuljegyezték az angol piacnak szánt részt."

Jeremiah Smith, Magyarország pénzügyi főbiztosa ezeket mondja:

"Fontosnak tartom, hogy a külföldi magyar kölcsönben az amerikai magyarok tüntetőleg résztvegyenek. Nem anyagi okból, mert a kötvények elhelyezése biztositva van, de erkölcsi okokból igen nagy támogatást jelent az ország számára ez a tüntetés és még jobban megizmositja fokozatosan visszatérő bizalmat, amely végeredményben a magyar talpraállás biztositéka.

—o—

A KINAI SZÉNIPAR.

Albert A. Collins amerikai helyettes konzul, aki Cantonban, Kina, lakik, jelentést küldött a Department of Commercenek a mennyei birodalom szén iparáról.

Albert A. Collins jelenti, hogy Észak-Kinából, a Kailan bányából, Koreából (Fusan), Japánból és Formosából a szenet egyenesen Cantonba küldik. A Fusani, a Japán és a Formosai szenet két japán bizományos ház importálja. A Kailani bányából érkező szenet Brit érdekeltségek monopolizálják. Az egész Kailani szenet egy helyi japán szénkereskedő veszi meg és másoknak akár kicsinyben, akár nagyban a szenet tőle kell beszerezniök.

A különféle szenek ára 12—19 dollár közt változik Honkongi pénznemben, amelyből a mostani árfolyam szerint egy dollár körülbelül 56 amerikai centnek felel meg.

A szenet leginkább a gőzerőre berendezett vizijármüvek használják fel, melyek Canton és a mellette levő folyó torkolata közt közlekednek. Honkong amellett, hogy szabad kikötő, egyike a legnagyobb tengeri kikötőknek a messze keleten, a hová sok szén fut be és ott nagy mennyiségben lesz elraktározva. Azon szenet, melyet a Honkongot és Cantont összekötő vasutak és hajók használnak, a Honkongi raktárba viszik; igy megtakaritják az 5 százalékos vámot és nagybani áron kapják a szenet.

Canton 112 mértföldnyire van Honkongtól és egyetlen kikötője az óceánjáró és parti hajóknak. Ezek a hajók annyi szenet vesznek fel, amennyi elegendő nekik az ide-oda való utra, mert Honkongban az árak alacsonyabbak és a tartózkodás is könnyebb, mint Cantonban. A két vasut, mely Canton és a külső városok között közlekedik, a szenet Kwantung tartományból kapja.

Canton utcáin nem járnak vonatok és a forgalmat ricksa-k és motor-busok bonyolitják le. A helybeli villanymüvek 10.000 kilowattot termelnek és ezt mind világitási célokra használják fel. A telep kemencéi alacsony minőségü puhaszénre vannak berendezve. Tusan, Formosa és Kailan szene egyenlő arányokban van bele keverve. Kilowattonként 2.3 font szenet használnak. Tervbe van véve, hogy a telep termelőképességét 20.000 kilowattra emeljék fel.

Általában az ipartelepek nem nagy haladást mutattak és még mindent a régi módi kézi munkával állitanak elő, mert az emberi munka ott hallatlanul olcsó. Ódivatu, emberi hajtóerőre berendezett gépeket használnak. Egynéhány gyár, mely modern módon van felszerelve, korlátolt mennyiségben használ szenet, olajat vagy villamos áramot.

Canton éghajlata meleg és igy a lakóházakban, üzletekben, és egyéb épületekben nem fütenek. Mindazonáltal azokban az ujabb épületekben, melyeket gazdag kinaiak most épittetnek már vannak kandallók. A hüvösebb időben a benszülöttek egyszerüen több ruhát vesznek magukra és nem fütik a lakásukat. A házi főzéshez téglakemencéket használnak, melyekben fa, vagy faszén ég.

Canton néhány részén lehet találni szénképződményeket. A Kwantung tartományban van egy kevés fél antracit szén, melyet azonban teljesen felemészt a helyi fogyasztás. A kitermelés nem több évi 50.000 tonnánál.

Egy 1923-ban kiadott Kinai évkönyv szerint Kwangsi-nak körülbelül 500,000,000 tonna puhaszén tartaléka van. Kwantung puhaszéntartalékát 100,000,000 tonnára becsülik, mig az antracit szene 200,000,000 tonna lehet.

A szenet avult, régi módszerrel bányásszák és csak a legfelső réteget szedik ki. A tőke hiánya megakadályozza őket abban, hogy modern felszereléseket alkalmazzanak. A bányák az esős időszakban el vannak öntve vizzel és zárva maradnak mindaddig, mig a vizállás vissza nem huzódik.

Ez az állapot csak akkor szünhetne meg, ha tökéletes szivattyukat alkalmaznának. Igen sok esetben a bányák nagyon távol vannak a vasuti forgalomtól és a szállitási módszerük kezdetleges és költséges.

A Kinában, Koreában, Japánban és Formosában bányászott szenet olyan áron lehet Cantonba szállitani, ami teljesen kizárja az Egyesült Államokat, vagy más távol eső országokat a versenyben való részvételből. A kinai munkás a világ legolcsóbb munkása, alig kap pár centet munkájáért és igy a külföldi szenet ott nem lehet eladni.

—o—

ÖRÖM ÉS BÁNAT.

Egyszerre érte Záborszky István testvérünket Star Junction, Pa. családi öröm és bánat.

Az óhazában lakó József nevü bátyja halála hirét kapta, aki 5 árvát hagyott hátra.

Az elhunyt végig küzdötte a világháborut, mint a 60-ik gyalogezred örmestere, háromszor meg is sebesült.

Itt az ujhazában pedig Záborszky Istvánt felesége, a Sárosmegye, bártfai születésü neje, Gibely Mária, egy egészséges leánykával ajándékozta meg.

A Bronnsville, Pa. kath. templomban keresztelte meg Dr. Martinovits Sándor connelsvillei plébános Mária Olga névre. Keresztszülők Csabay Lajos és Fodor Józsefné Leechburg, Pa.-ból.

A keresztelőn résztvettek: Id. Csabay Lajos és családja, Szabó György és családja, Zajdó Lajos és családja, Kmetz János és családja, Ely Meyers és családja, Barotta László, Bami János, Fejes Albert, Stark György és apósa, Purik Mihályné, Gibely János és családja.

A gazadasszonyi tisztet Zajdó Lajosné töltötte be, amiért Záborszky István családjával együtt köszönetét fejezi ki.

Magyar Bányászok!

Hallottátok a legujabb ujságot? A BÁNYÁSZDOHÁNY gyárosa rémségesen gyarapodott. A bányászdohányon kivül készíti a

FŐBURDOS DOHÁNYT ÉS A KUBA SZIVART.

Tudjátok meg azt is, hogy mi vagyunk az egyedüli magyar dohány és szivar gyárosok az országban.

KÓSTOLÓT INGYEN KÜLDÜNK!

Megrendelések a következő cimre küldendők:

FRIED TESTVÉREK

gyárosok
269½ PEARL STREET, NEW YORK, CITY.

EZ A BANK

a vidék magyarjainak a legszivesebben ajánlja fel szolgálatait, minden tekintetben.

Külföldre olcsón küldünk pénzt, mert a legnagyobb bankokkal állunk összeköttetésben és naponta táviratilag kapjuk meg a külföldi pénzek árfolyamát.

Betétekre 3 százalék kamatot fizetünk.

The First National Bank, Williamson, W. Va.

100 dollár

jutalmat fizetünk annak, aki bebizonyitja, hogy van olyan jó, erős

SÓSBORSZESZ

a világon, mint a

BALZSAM-SÓSBORSZESZ

melyet Amerika bármely részébe 3 dollárért 4 extra nagy üveggel küld az egyedüli készitő

ARANY KERESZT ÓHAZAI PATIKA

tulajdonosa, HOFFER RÓBERT kitüntetett gyógyszerész

8104 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN.

KUTTOR JÁNOS

vegyeskereskedése
WILLIAMSON, W. VA.

Üzletemben tartok mindenféle hazai importált cikket. — Kérem a vidék magyarságának szives támogatását.

WILLIAMSON környéki magyarok helyezzétek el betéteiteket a

DAY AND NIGHT BANKBA, WILLIAMSONBAN, W. VA.

Betétekre 3 százalék kamatot fizetünk.

MAGYAROKAT figyelmesen szolgáljuk ki.

ESTE 7 ÓRÁIG NYITVA TARTUNK.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

THE B. C. ROACH HARDWARE & FURNITURE CO. WILLIAMSON, W. VA.

raktáron tart mindenféle butorokat, kályhákat, chinaezüst evőeszközöket, festékeket, üvegárukat és minden házifelszerelési cikkeket.

A magyarokat figyelmes kiszolgálásban részesitjük és áraink a legolcsóbbak.

KERESSE FEL ÜZLETÜNKET, HA WILLIAMSONBA JÖN.

Tüzbiztositás

Az emberek általában nem nagy figyelmet forditanak a tüzbiztositásra.

Mit felelne Ön a következő kérdésekre?

1) **Elég gondot fordit-e Ön a tüzbiztositásra és vajjon kellően biztositva van-e a háza, háztartási tárgyak, melléképületek, garage, automobile, kocsiszin, stb.?**

2) **Felemelte-e a biztositási összeget az áremelkedés arányában, hogy olyan összeget kapjon, mely elegendő az ujbóli beszerzésre, ha netalán a tüz elpusztitana valamit?**

3) **Vajjon a biztositást egy teljesen megbizható, szilárd, régi kipróbált amerikai intézettel kötötte-e?**

Ha Ön valóban komoly gondolkodásu és előrelátó ember, ugy Ön csakis a világ legmegbizhatóbb biztositási intézeténél köti meg biztositását,

KÉPVISELI E VIDÉKEN:

TUG RIVER INSURANCE AGENCY

PATTERSON BLDG.

WILLIAMSON, W. VA.

Óhazai mesék....

A FATTYU.

Irta: **Szentimrei Mártha.**

(Folytatás.)

Mialatt a kis fecsegő igy lefoglalta magának Sárit, Lina már készülődött is. Vándorné tétetett fel számára a kocsiládába vajat, turót, tejfelt, tojást, egy pár tyukot, lisztet... Lina nem győzött hálálkodni. Sárinak kezet adott.

— Aztán szégyent ne valljak magával... hallja!

— Isten áldja meg... mosolygott utána Sári. A kis lány még mindig fogta a kezét, bementek a házba. Nem érzett semmi idegenséget... könnyü volt a lelke... mintha mindig itt lakott volna ennél a háznál.

— Megtanultad már minden leckédet? — kérdezte Vándorné Herminkétől.

— Igen, anyuskám.

— Akkor mutasd meg Sárinak a kertet, alsó udvart.

És a kis leány vigan teljesitette megbizását. Megmutatta az alsó udvarban a tehénistállót, a lovakat, a baromfiólakat, a kertben a melegházakat, aztán visszatértek a lakásba. Sári megismerkedett a nagy ebédlőben a falba épitett nagy kredenccel, ahol a teritéshez szükséges holmik állanak.

— Felül vannak a poharak, alul a tányérok, a drótkosárban kések, villák, kanalak. Tud maga sárgadinnyét csinálni szalvétából, meg turós bélest?

— Papucsot is tudok.

— Nagyszerü... tapsolt. Tanitson meg rá. Anyuska, ha nincs sok vendég, rám bizza a teritést. Majd meglátja, olyankor milyen szépen feldiszitem az asztalt virágokkal. Persze ilyenkor már nincsenek a kertben virágok... de azért ma kérek a kertésztől piros muskátlit... megmondom neki, hogy az uj szobalány tiszteletére kell!

Az egész családot csak akkor látta meg Sári, mikor bevitte a vacsorát. Az asztalfőn ült az ur, az asztal végén Herminke. Oldalt Karolin kisasszony, szép, sugár, barnahaju, ábrándos kékszemü fiatal leány. A nevelő ur, meg a két gimnázista fiu, Jenő és Emil, kik mereven ültek, de szemükből huncutság csillogott.

Az uj szobaleány elfogódott köszöntését mindenki halk-nyájasan fogadta. Tőle telhetőleg ügyesen szolgált fel s tekintete olykor urnője barátságos, elégedett pillantásával találkozott.

Midőn asztalt bontottak s kivitte az edényt a konyhába, a szakácsné őt is vacsorázni hivta. A cseldészobában, rendesen fölteritett asztalon ettek s nem az urak asztalán kihült maradékból. Vándorné mindig kiment a konyhára tálalás előtt s akkor tette félre a cselédek részét.

— Egyél... biztatta Borcsa. Ugy-e, most még egy kicsit furcsa miden? De ne félj semmit... ha megbecsülöd magadat, nagyon jó hely van itten. Én már három éve lakok itt. Igaz, hogy dél harangszó előtt öt perccel már fogom a leveses fazék fülét, mer az ur borzasztó pontos ember és lármát csap, ha nincs kész az ebéd... de azért ötször annyi bérért se álnék el máshova. Borzasztó jó népek, Karolin kisasszony se gőgös, a gyerekek sincsenek elkapatva... egyik se goromba.

— Az urfiak se?

— Azok se. De nekik nem is igen szabad kijönni a konyhára. Keményen fogja üket a Tekintetes Ur, meg a Nevelő Ur. Ott kell nekik ülni az iskolaszobában, pedig jaj de virgoncok, ha kiszabadulhatnak! Te, ha valami csinyt tesznek, be ne áruld őket, mert az Ur bizony még a nádpálcával is ellátja őket, ha megtudja, hogy rossz fát tesznek a tüzre.

— Olyant is tesznek?...

— De nem is eccer! Na, hogy a mult évben milyen Szilveszter estéjük vót...

— Szeretném tunni, hogy millen vót.

— Hát ugy három óra délutánkor felhagytak a tanulással és a nevelő ur kiengedte őket. Azt hitte, begyöttek a hálószobába édes anyjukhoz, mert felsőkabátot sem vettek magukra. Egész télen se vót olyan hideg, mint akkor. Ozsonnakor mondja a tekintetes asszony a szobalánynak: "Erigy Ilka, hijjad a nevelő urat meg a fiukat kávézni." Hát akkor sült ki, hogy az urfiak nincsenek sehun. Ilka szaladt a gépészmühelybe — mert bebujnak ők mesterkedni mindenhová — én meg az istállóba. Jóska, a parádés kocsis, egészen fakó lett, mikor kérdem, hogy nincsenek itt az urfiak?

— Baj van... aszongya... meg ne mondd oda fenn,... hátha mingyán gyönnek.

— Hát hun vannak?... ijedezek.

— Itt játszottak a tengeri nyulakkal. Én meg egy percre bementem a házba dohányért. Mikor visszagyövök, csak hült helyüket találom. Elődták a Tündért meg Kedvest, oszt elmentek rajtuk. A két legvadabb csikón, még engem se türnek a hátukon.

— Uram Teremtőm!

Mán van egy félórája hogy elmentek... csak gyönnek tán mindján?

— Csak vékony kis kabát van rajtuk... mondok. Jaj... dehogy szólok szegény tekintetes asszonynak.

A tekintetes asszony a hálószoba ablakánál állott, mikor beléptem hozzá.

— Nincsenek Borcsa?

— Nincsenek kezit csókolom.

— Jaj... hogy mibe keveredtek azok megint...

— Soh'se tessék félni, hiszen okosak, tudnak magukra vigyázni!

(Szegény mán akkor olyan fehér volt, mint a fal.)

— Jaj Borcsa fiam, valami rosszat érzek.

Abban a szempillantásban, ahogy ezt kimondta, a Tündér meg a Kedves bevágtattak az alsó udvarba... de nem ült azoknak a hátán senki. Rögtön látta a tekintetes asszony, hová lettek a fijai? Azon mód összeesett, elájult szegény, mer igen gyenge szivü. Az ur, aki előtt mindent eltitkolunk, ha lehet, szinte meglátta a gazdátlan csikókat az iroda ablakából. Rögtön intézkedett ...lóra kapták a kocsisok, ki jobbra, ki balra vágtatott. No... a Jóska kocsis meg is találta üket, amint a Tiszaparton baktattak hazafelé összefagyva a vékony kis kabátokban. A tekintetes asszony akkorára már magához tért, nem szólt az mást csak:

— Hamar... igyátok meg ezt a forró teát... huzzatok száraz cipőt, harisnyát.

Az ur se szólt egy szót se, mig meg nem itták a teát. Hanem aztán, hogy cipőt is cseréltek, behitta őket az iskolaszobába, oszt a nádpálcával olyan olvasatlan huszonötöt vert rájuk, hogy mink Ilkával egymásra borultunk, — ugy rittunk.

(Mert mink leselkedtünk az ablak alatt.)

No, azt a Szilvesztert el nem felejtik tudom katona korukban sem.

— A fiugyerek mind olyan pajkos... vélte Sári.

— Hát ezek azok. Különösen az Emil urfi. A multkor virtusból leugrott a kert kőfaláról... ott is maradt fekve, nem tudott egy félóráig szólni. Kéri bácsi szedte fel, ott feküdt a kunyhójában. Az vót az első szava:

— Ne mondja meg az édes anyámnak.

Mer amilyen pajkosak, azér jószivüek és mindig jobban félnek attól, hogy a tekintetes asszony megijed, mint attól, hogy az urtól kikapnak. Pedig milyen erős regulában tartja őket. Még többször is kikapnának, de Herminke addig kunyorál az urnak, mig ki nem menti a bátyjait. Borzasztóan szereti őket, pedig mindig csak ingerkednek vele. És ha az ur haragos — rettentő hirtelen haragu — senki se mer az urnak szólani, még asszonyunk se — csak Herminke.

Sári figyelmesen hallgatta Borcsa minden szavát. Aztán megkérdezte, mi a dolga még most este? Reggel hánykor keljen fel? Hol kezdje a takaritást?

Borcsa mindent nagy szivesen, töviről hegyire elmagyarázott. És Sári egészen megnyugodott, midőn tapasztalta, hogy nemcsak jó helyre került, hanem cselédtársa is jóindulatu. Mert bizony sajnos, nem minden cseléd van a másikhoz jó szivvel s gyakran többet szenved a szobalány a szakácsnétól, mint urnőjétől.

Midőn aznap Sári lepihent a fehérre meszelt cselédszobában dagadó fehér vánkosokra, valami a klastromra emlékeztette. Csakhogy itt minden barátságosabb volt s a mosolygó beszédes Borcsa itt aludt vele. Szokás szerint imádkozott elalvás előtt. Közben Marcikára gondolt, akit most egy idegen asszony babusgat.

— Viselj rá gondot, Teremtő Istenem... susogta.

A vasárnapi ebéd.

— Lina most kitett magáért... az uj szobaleány igen ügyes... mondta pár nap mulva Vándorné Borcsának. És persze, hogy Borcsa, mihelyst alkalma volt rá, nyomban sietett ezt visszamondani Sárinak.

Sárinak ez igen-igen jól esett, mert hamar megszokott a háznál s a család minden egyes tagjához ugy ragaszkodott, mintha Derzsen született volna. Kezdve Linka kisasszonyon, ki sokszor segitett neki a takaritásnál, végezve a pajkos fiukon, kik fekete cukorpapirosból álarcot csináltak maguknak s mikor nem érezték magukhoz közel a nevelő urat vagy apjukat, mint a haramiák rontottak be a cselédszobába.

Szolgálata nem volt terhes, nehéz munkát nem végzett, egész délutánokat üldögélt a Linka kisasszony szobájában és segitett neki himezni. (Mert akkor még az uri leányok maguk himezték a staffirungjukat.) Csinosan, tisztán járhatott mindig, ezt meg is kivánta Vándorné.

Mikor az első hónap elteltével Vándorné kiadta bérét, igy szólt hozzá:

— Csak forgasd magad ugy, mint eddig, nem lesz benne károd. Most pedig menj be a kisasszonyodhoz, valamit akar neked mondani.

Sári sietett be hozzá. A kisasszony épen egy fehér moll-ruhát teritett ki az ágyra. Többször volt már mosva ugyan, de azért szinte uj.

— Próbálja fel ezt a ruhát Sári... magának adom... ha valahol igazitani kell rajta, megcsináljuk együtt.

— Nekem tetszik adni?

— Magának, magának... ne csodálkozzon jó lélek, hanem próbálja már fel!

Linka kisasszony maga kapcsolta be rajta a ruhát. Hát nem volt azon semmi igazitás, ugy állt, mintha ráöntötték volna. Még a fekete bársony öv is körülérte. Csak éppen a szoknyát kellett köröskörül felhajtani, mert akkor olyan hosszu volt a divat, hogy a földön húzták... szobalánynak pedig min dig a bokorugró volt az alkalmatos.

— No... ebben szolgáljon fel vasárnap az asztalnál, Sári... nagyon jól áll magának a fehér.

— Azt se tudom, hogy köszönjem meg kisasszonykám, nem érdemlem én még ezt.

Ragyogó arccal vitte ki a ruhát a cselédszobába.

— Nézd csak, Borcsa... mit kaptam!

(Folytatása következik.)

HA barátjának vagy ismerősének még nem jár a Bányászlap, mondja meg neki, hogy rendelje meg mielőbb. Ennél nagyobb szolgálatot nem tehet barátjának, mert a Magyar Bányászlapot nem nélkülözheti egyetlen amerikai magyar bányász sem. Mindenről felvilágositást ad, a miről egy magyar bányásznak tudnia kell.

Nem elég tehát ha Önnek jár, figyeljen arra is, hogy mindenki aki az Ön környezetében él, olvassa és tanuljon belőle. Előfizetési ára egy évre 2 dollár.

Pontos cim:

MAGYAR BÁNYÁSZLAP, Himlerville, Ky.

ELFOGTÁK EGY HÉT ÉV ELŐTTI GYILKOSSÁG TETTESÉT.

Nemrégiben jelentették a budapesti rendőrségnek, hogy még 1917-ben ismeretlen tetesek meggyilkolták Palcsó József, mátramindszenti gazdálkodót. A hevesi csendőrség arról értesitette a főkapitányságot, hogy a tettes minden valószinüség szerint Budapesten bujkál. A rendőrségen Radocsay Jenő kapitány vette kezébe az ügyet s meglehetősen nehéz helyzete volt, miután e hét év előtti gyilkosság tettesét kellett kinyomoznia. A teljes apparátussal meginditott nyomozás azonban — ugy látszik — sikerre vezetett. A nyomozó detektivek ugyanis megállapitották, hogy mintegy félévvel ezelőtt az egri vonaton utazott Székely József nevü vasmunkás, aki, mikor szó került Palcsó József meggyilkolásáról, kijelentette, hogy rövidesen Palcsó egész családját elteszi láb alól. A rendőrségnek sikerült Székely Józsefet elfogni. Kiderült, hogy Székely kommunista izgatások miatt két évet töltött Zalaegerszegen és öt esztendőre a főváros területéről is kitiltották. Az őrizetbe vett Székely természetesen tagadja a gyilkosság elkövetését, a rendőrségen azonban annyi terhelő adat merült fel ellene, hogy letartóztatták. A főkapitányság értesitette a hevesmegyei csendőrséget, hogy vegye át a Budapesten őrizetbe vett Székely Józsefet.

LEESETT A SZEKÉRRŐL ÉS MEGHALT.

Habán András csuzi gazda, a ki dohányültetéssel foglalkozott és vizet szállitott ökrös szekerén. Amint az öreg gazda a szekérre akart felülni, egyik kezével az ökörbe kapaszkodot, a mely megijedt és kocsit megrántva, a gazda a kerekek alá került. A kerék eltörte a szerencsétlen gazda nyakcsigolyáját ugy, hogy azonnal gerincagybénulás állott be. Halála előtt, amely rövid időn belül bekövetkezett, minden dolgát teljes öntudattal rendezte. Kilenc árvát hagyott hátra.

(Népujság, Pozsony.)

—o—

AGYONSUJTOTTA A VILLÁM

Brzak Milos ujvidéki juhászgyereket nagy vihar a határban találta. A gyermek az eső elől egy fa alá huzódott, de vesztére, mert a villám a fába csapott s a fiut agyonsujtotta. Meg szenesedett testét másnap találták meg a kétségbeesett szülők.

(Tiszavidék, Óbecse.)

—o—

HALÁLOS VILLÁMCSAPÁS.

Rimaszombatból jelenti tudósitónk: Hatalmas zivatar vonult keresztül Rimaszombaton s a villám több helyen leütött. Az egyik villám a városi villamos telepbe csapott, azonban nagyobb kárt nem okozott. Annál nagyobb szerencsétlenség érte a Rimaszombat közelében levő Sári-pusztán dolgozó Ibos István balogi lakos napszámost, aki több társával együtt a zivatar elől bemenekült az istállóba, amelybe a villám belecsapott és felgyujtotta. A gyilkos villámcsapás Ibos Istvánt féloldalán végig égette s a helyszinen szörnyet halt. A többiek közül Liska András és Dániel István napszámosokat is érte a villám, ezek eszméletlenül estek össze, de rövid idő mulva magukhoz tértek. Mindhármukat beszállitották a rimaszombati köz kórházba. Az istálló teljesen leégett.

(Prágai Magyar Hirlap)

—o—

HALÁLOS BALESET.

Róka István pilismaróti gazdálkodó szekerével kiment az erdőre fát szállitani. A rossz hegyi uton a megrakott szekér felborult és maga alá szoritotta a gazdát. Róka oly sulyos sérüléseket szenvedett, hogy a Kolos kórházban, ahová beszállitották, már megmenteni az életnek nem lehetett.

(Esztergom és Vidéke.)

—o—

TÜZ KÉT HALOTTAL.

A recefalvi gyártelep iskolája kigyulladt és porrá égett. Az iskolában lakó Benedek Vera és kisleánya holmijuk mentése közben a füsttől elaléltak s a beszakadt tetőzet mindkettőjüket maga alá temette. Megszenesedett tetemüket menthették már csak ki a romok alól.

(Ellenzék, Marosvásárhely.)

MEGÖLTEK EGY FÉRJÉT MENTŐ ASSZONYT.

Kisszelmencen lakodalom volt, ahol verekedés támadt. Fedics Erzsi megtudta, hogy férjét veszély fenyegeti, segitségére sietett, de az utcaajtóban eddig ismeretlen tettes nyakon szurta. A kés az ütőeret metszette át, ugy, hogy az áldott állapotban lévő asszony öt perc alatt elvérzett. A vizsgálat megindult, mert az a gyanu merült fel, hogy Fedics Erzsi bosszu áldozata lett.

(Prágai Magyar Hirlap)

—o—

APAGYILKOSSÁGGAL GYANUSITOTT GAZDÁLKODÓ.

A pozsonyi államügyészség fogházába beszállitották Takácsy Lajos negyvenéves jókai gazdákodót, aki ellen az az alapos gyanu, hogy hatvanhárom éves apját meggyilkoltak. Az öreg Takácsyt átvágott torokkal holtan lelték meg házának padlásán. A gyanu Lajos fiára esett, letartóztatták és vallatni kezdték. A fiu mindeddig állhatatosan tagadja a gyilkosságot. A keresztkérdések sulya alatt bevallotta, hogy elásta apja véres ingét és azt a kést, amelylyel az áldozat nyakát elvágták. Azt azonban, hogy ő követte volna el a gyilkosságot, mindezideig nem vallotta be.

(Prágai Magyar Hirlap.)

TAILORED AT FASHION PARK

FÉRFIRUHÁK

$25.00-TÓL

$50.00-IG

Legjobb minőségü, elsőrendü kivitelü férfiruhák, kabátok, férfiingek, alsóruhák, harisnyák, nyakkendők, kalapok és minden egyéb férfi ruházati cikkek óriási választékban, legelőnyösebb árban kaphatók.

OXLEY-BOONE COMPANY

420—9TH STREET, HUNTINGTON, W. VA.

AZ "OCCIDENT" GARANCIÁJA.

Mi garantáljuk azt, hogy az "Occident" liszt nem csak jó minőségü, hanem sokkal jobb, mint más lisztek. — Ön készithet belőle olyan kitünő kenyeret, mely minőségben, fehérségében, izletességében és általában minden egyéb tekintetben sokkal jobb, mint amilyen kenyeret Ön más lisztből készithetne.

Ezen garancia folytán, minden kereskedőt utasitottuk, hogy fizesse vissza a vételárat minden olyan vevőnek, aki nincs megelégedve az "Occident" lisztte!.

A mi ajánlatunk.

Kiséreljen meg egy csomag "Occident" lisztet és készitsen abból annyi kenyeret vagy tésztafélét, amennyit akar. Ha Ön nem győződne meg arról, hogy az jobb, mint bármely más Ön által azt megelőzőleg használt liszt, ugy vigye vissza a csomagban megmaradt lisztet és Visszakapja Az Ön Pénzét. A kereskedő, minden további nélkül, visszatéritI azt.

TUG RIVER GROCERY COMPANY

WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

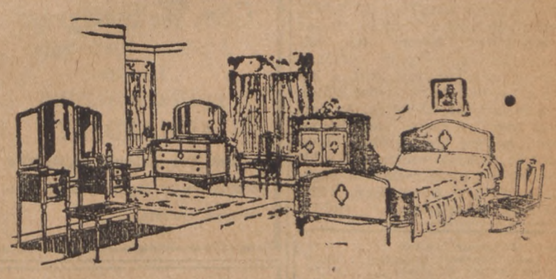

LOVING FURNITURE COMPANY

INCORPORATED

BUTOROK, SZŐNYEGEK, GRAMOFONOK.

KÁLYHÁK ÉS EGYÉB HÁZI FELSZERELÉSEK

MORGANTOWN, W. VA.

Üzletünk a LEGNAGYOBB e vidéken. Ne menjen mindenféle kis üzletbe, hanem jöjjön hozzánk, ahol a legszebb, legjobb dolgokat kapja olcsóbban mint bárhol.

NÁLUNK MINDENT KAP LEFIZETÉSRE IS.

Mielőtt bármit is venne, tekintse meg a mi üzletünket.

MI UJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmult héten 4 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Vasárnap délután a Kis Magyarország Baseball csapat a Williamson Independent csapat tal játszott és a magyar csapat 5—3 arányban megverte a williamsoniakat.

KISHIRDETÉSEK.

ELADÓ.

Egy kitünő 15 billentyüs afrikai rózsafából készült B tárogató olcsó áron azonnal eladó. Steve Magyar, Box 93, Filbert, W. Va.

Eladnám Himlervillen levő házamat, melyben egy jól menö ice cream parlor van. Üzletemben ice creamet, softdrink-et, candyt, cigarettát tartok. A házban a szép, nagy üzlethelyiségen kivül 5 szép szoba, pince van, villannyal, gázzal berendezve. Érdeklődők irjanak a tulajdonosnak: Joe Debrey, Himlerville, Ky.

17, 24

ELADÓ ÓHAZAI BIRTOK.

Pest megyében, Aszód és Hatvan között, Héviz-Györkön, 6½ hold elsőrendü föld és ½ hold szőlő, bortermő, egy uj ház, két szoba, konyha és kamrával eladó. Érdeklődők irjanak a tulajdonosnak: Mike Dudás, Rfd. 1, Box 39|C. Point Marion, Pa.

HOTEL ÉS VENDÉGLŐ ELADÓ!

20 szoba, uj butor, BÁNYAVIDÉK központjában. Magyar és tótul beszélő embernek aranybánya. Bővebb felvilágositásért irjon, vagy nézze meg személyesen az üzletet.

Tulajdonos más üzleti elfoglaltsága miatt akarja eladni.

EMPIRE HOTEL

Postaépület mellett

WILLIAMSON, W. VA.

MUNKÁT NYER.

KERESÜNK amerikai képesitéssel biró olyan TANITÓT, vagy TANITÓNŐT, aki a városi iskolánkban a magyar nyelvet is tanitaná. Nőtlen férfiak előnyben részesülnek. A tanév kezdete szeptember 1-én. Ajánlatokat képesitési bizonyitványokkal és fizetési igények meg jelölésével a következő cimre kérünk: Board of Trustees Town of Himlerville, Himlerville, Ky.

HARISNYAÜGYNÖK KERESTETIK. Igen előnyös feltételeket adok azon fiatalembereknek, vagy nőknek, kiknek van elárusitó képességük és referenciát tudnak adni. 13 fajtáju garantált harisnyák férfiak, nők és gyermekek részére. Megjelölt munkaterületet adok. Ha akar helyzetén javitani és nem fél a munkától, irjon erre a cimre: P. G. NELSON, Dist. Sales Mgr. Pure Silk Hosiery Mills, Williamson, W. Va.

MUNKÁT KERES.

Egy elsőrangu MAGYAR KOVÁCS, aki értí a bányánál előforduló összes kovácsmunkákat, három évig volt mint első kovács nagyobb bányánál, munkát keres olyan bányánál, a hol mindig dolgoznak és oda lehet költözni. Fizetés megjelölést kérek. Az nem határoz, hogy kis vagy nagy bánya. Kérem a magyar bányászokat, hogy ahol tudják, hogy kovácsra van szükség, hivják fel hirdetésemre a super figyelmét, Czim: Denes Ezso, 6209 Bridge Ave., Cleveland, O. (jul-17)

Abonyi: A betyár kendője	—.75
— A fonó krónikája (2 kötet)	$1.50
— A mi nótáink (2 kötet)	$1.50
— Magduska örökösége	—.75
Bréte Jean: A nagybácsi meg a pléhános ur	—.60
Drasche: Az az átkozott pénz	—.75
— Egymásközt	—.75
— Enyém vagy	—.75
— Eva kis keze	—.75
— Tüzpróba	—.75
— Tüzkeresztt	—.75
Szerelmesek tanácsadója	—.30
Dr. Kovács: Nemi betegségek	—.50
Dr. Kovács: A tüdőbaj felismerése és gyógyitása	—.25
Szegedi Szakácskönyv	—.40
Nagy Almoskönyv	$1.50
Amerikai Nyelvmester	$1.50
Schildlot-féle angol nyelvtan	$1.50
Bizonfy: Angol-magyar és magyar angol szótár	$3.50

Minden magyar és külföldi zenemü raktáron. — Rendeléseket utánvéttel is eszközlünk. — Kérjen részletes könyv, kotta, lemez és zongorahenger árjegyzéket.

KEREKES BROS.

Amerika legnagyobb könyv- és zenemükereskedése

208 EAST 86th STREET, NEW YORK.

ROYAL MAIL

A magyar kormány által engedélyezve

Közvetlen összeköttetés NEW YORK és HAMBURG között Cherbourg és Southampton át.

"OHIO" "ORCA" "ORDUNA" "ORBITA"

Ezek a hajók minden tekintetben ujak és modernek. Az Oceanon keresztül utazók ezeket a gőzösöket kedvelik, mert valóban a legnagyobb kényelmet biztositják. Kitünő elsőrendü kiszolgálás és mindennel fel van szerelve, ami az utasok kényelmére szolgál.

Egészséges, ízletes és bő táplálékot kapnak az utasok, fehérre teritett asztaloknál és a kiszolgáló személyzet figyelmes és szolgálatkész.—Családok, nők és gyermekek különös figyelemben részesülnek.

Felvilágositásért forduljon helyi ügynökünkhöz, vagy

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY

26 Broadway, New York City

Magyar Testvéreim!

Ne menjetek mindenféle lebujba, hanem jöjjetek hozzám a legszebb, legtisztább magyar hotelba. És szivesen látom magyar testvéreimet és örvendek, ha alkalmam van velük kezet szoritani.

Pártoljatok, jómagam is bányász voltam.

TISZTA SZOBÁK. JÓ ÉTELEK. HÚSITÓ ITALOK.

Hotelom a dollár store mellett van.

COMMERCIAL HOTEL

TÓTFALUSSY ISTVÁN, hotelos

Welch, W. Va.

HA JÓ RUHÁT AKAR

mérték szerint kitünő szövetből, akkor forduljon hozzám. Személyesen meglátogatom a magyar bányatelepeket.

Áraink mérsékeltek. Jó állásról kezeskedem.

ÁDÁM BÁLINT

férfiszabó

WILLIAMSON, W. VA.

BETÉTEK után 4 százalékot fizetünk.

A mi bankunk a legszilárdabb e vidéken.

Ne küldje pénzét idegenbe, hanem jöjjön hozzánk, mi pontos s lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.

THE UNION SAVINGS BANK CO.

W. E. JONES, pénztárnok.

Yorkville, Ohio.

THE CITIZEN BANK OF WAR,

WAR, W. VA.

Bankunk legszilárdabb e vidéken.

Betétek után fizetünk 3 százalékot.

Pénzét felmondás nélkül bármikor kikaphatja.

Ne küldje pénzét idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, a hol teljes biztonságban van.

Magyar Bányászok!

Ne csináltasson ruhát mindenféle futóbetyárral. Mert ez vagy nem szállitja, vagy becsapja.

JÖJJÖN HOZZÁM. Én elsőrendü munkát adok.

ÁRAIM OLCSÓK.

Magyarul beszélünk.

JOS. F. STERBA, szabó

War, W. Va.

Geo. W. Snodgrass

Általános Biztositási Irodája

FELTY BUILDING

ASHLAND, KY.

Élet, tüz, baleset, segélyezési biztositás a legelőnyösebb feltételek mellett.

THE POPULAR REMEDY SANTAL CAPSULES MIDY REFUSE ALL SUBSTITUTES

Hugycső HURUT ellen.

FÉRFIAK óvjátok meg magatokat a nemi betegségektől

SAN-Y-KIT

KIZÁRÓLAG férfiak használatára. Legbiztosabb oltalmat nyujtja.

Nagy tubus 35c. Kit (4 darab) $1.00

Kapható minden drugstórban vagy San-Y-Kit Dept. B 92 BECKMAN ST., NEW YORK, CITY.

Irjon körlevelünkért.

STATE BANK AND TRUST CO.

ELM GROVE, W. VA.

NE KÜLDJÉTEK pénzeteket idegen helyre.

NE MENJENEK kis gyönge bankba.

JÖJJENEK e vidék legerősebb bankjába hozzánk.

BETÉTEK után 4 százalék kamatot fizetünk.

HAJÓJEGYEK NOTARY PÉNZKÜLDÉS

FORGALOM $2,000,000.00

Magyar Bányászok!

Ne csináltasson ruhát, mindenféle futóbetyárral. Jöjjön be hozzám, aki évek óta becsülettel szolgálja ki.

Elsőrangu munka. OLCSÓ ÁRAK.

JOHN ALTMAN

magyar szabó

61 MARKET STREET, Pennsylvania Depot mellett. BROWNSVILLE, PA.

DOLLÁRPÉNZKÜLDÉS RADION

MAGYARORSZÁGBA, AUSZTRIÁBA és CEHOSZLOVKIÁBA

6 CENT

minden szó, küldjön be annyi 6 centet, ahány szó van az óhazai cimben és egy hét alatt megkapják otthon a pénzt.

HAJÓJEGY Európába és vissza.

KIHOZATALI, KÖZJEGYZŐI és minden más ügyében forduljon bizalommal hozzám.

TÓKÉCZKY FERENC

(Miners Home)

75 EAST 10th STREET NEW YORK, N. Y.

Himlervillei magyar testvérek!

A legjobb takarmányokat tartom raktáron és házhoz is szállitom.

Mindenféle élelmiszereket, friss hus, felvágottak, bányászkellékek, ünneplő és munkáscipők legjutányosabb árban kaphatók nálam.

Pontosan és tisztességesen szolgálom ki vevőimet.

GURDON KÁROLY

legrégibb vegyeskereskedő

Himlerville, Kentucky.

BATES SANATORIUM

Hullámfürdők és a gyógyfürdők minden faja villany kezelés, maszszázs és dietikus étrend.

Phone 142.

202—204 Fifth Avenue Huntington, W. Va.

Magyar Testvérek!

Én vagyok az egyedüli magyar bankár ezen a vidéken.

Ne menjen idegen, ismeretlen helyre, jöjjön hozzám, ahol becsületes, lelkiismeretes kiszolgálásban részesül.

Hajójegy. Pénzküldés. Közjegyzői ügyek.

STEPHEN EPERJESSY

Bankár

319 BROAD STREET, JOHNSTOWN, PA.

MAGYAR BÁNYÁSZOK FIGYELMÉBE!

Van szerencsém ezennel a magyar bányásztestvérek tudomására hozni, hogy Huntingtonban a C. & O. vasutállomás közelében, a 7-ik Ave és 10-ik utca sarkán

COLUMBIA HOTEL

néven uj szállodát és vendéglőt nyitottam.

Amidőn megköszönöm magyar testvéreimnek a régi üzletembeni szives támogatásukat, kérem jövőben is pártfogásukat.

Biztosithatom előre is magyar testvéreimet, hogy mint eddig, ezután is tiszta, kényelmes szobával, magyaros jó ételekkel várom t. vendégeimet.

Gleza János tulajdonos

Huntington, W. Va., 7-ik Ave és 10-ik St. sarok.

NEW YORK BREMEN

MAGYARORSZÁGBA

ODA ÉS VISSZA

BRÉMÁN KERESZTÜL

a fényesen berendezett, legnagyobb német hajón,

COLUMBUS

Csak nyolc napi tengeri ut. Az állandóan itt lakó idegenek meglátogathatják európai rokonaikat és tizenkét hónapon belül visszatérhetnek az Egyesült Államokba, anélkül, hogy quota alá esnének.

Felvilágositásért forduljon a helyi hajóügynökhöz, vagy 32 BROADWAY, NEW YORK.

NORTH-GERMAN LLOYD

Dr. O. M. WHITT

fogorvos

Dr. W. F. McCOY utóda.

MATEWAN, W. VA.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgállak ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztem.

Ha bármire van szüksége tek, gyertek hozzám.

THE PEOPLES BANK APPALACHIA, VA.

Helyezze el nálunk betétjét

4%

kamatot fizetünk.

Az óhazába gyorsan és pontosan utalunk át pénzt.

Figyelmesen szolgáljuk ki ügyfeleinket.

MAGYAR TESTVÉREK!

Ne küld a pénzedet idegennel! Ne menj tanácsért mindenféle tanulatlan emberhez, hanem gyere be hozzám e vidék egyedüli Hatóságilag engedélyezett Hajójegy, Pénzküldő irodához.

Hajójegyek, Pénzküldés, Nemzetközi Jogügyi Iroda és Biztositás.

Commercial Exchange Co.,

547 Philadelphia Street, INDIANA, PA.

VERES B. LAJOS üzletvezető.

OLVASTA MÁR A HARMONIKÁT?

Ha nem, kérjen azonnal mutatványszámot. A

HARMONIKA

ma a legjobb és legtartalmasabb vicc lap, mely évi EGY DOLLÁR fejében felviditja a busulásnak indult magyarokat. A

HARMONIKA

olcsó, jó, tartalmas és izléses. Ez a cime:

828 WEST END AVE., DETROIT, MICHIGAN.

BLOOM'S

Big Department Stores

Appalachia — Coeburn, Norton, Virginia.

Mi árusitjuk a világhirü WALK-OVER cipőket.

ÜZLETEINK LEGNAGYOBBAK A VIDÉKEN.

BANK OF LYNCH

LYNCH, KY.

Bankunk a LEGSZILÁRDABB e vidéken.

Betétek után fizetünk 3 és 4 SZÁZALÉKOT.

Pénzét FELMONDÁS NÉLKÜL bármikor kikaphatja.

NE KÜLDJE PÉNZÉT idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.

Pénzküldés Hajójegyek

A MI AUTOMOBILJAINK A LEGJOBBAK, Ne vegyen olcsó kárét. Vegyen MOON-t ez a legjobb. Nekünk 24 különféle automobilunk van.

1,200 DOLLÁRTÓL 3,000 DOLLÁRIG.

Mr. LEFKOVICH is vett tőlünk, nézze meg és kérdezze meg tőle, hogy milyen jó a kárénk. Jöjjön be hozzánk, mi a legjobb fizetési feltételek mellett adunk Önnek automobilt. HA NINCS IS VEVŐ SZÁNDÉKA JÖJJÖN BE ÉS NÉZZE MEG AUTOMOBILJAINKAT.

MOUNTAIN STATE AUTOMOBILE COMPANY

MOON

162 High Street, ELADÁS ÉS SZOLGÁLAT SZEMBEN A POSTÁVAL. Morgantown, W. Va.

EGYLETI KALAUZ.

HUNYADI MÁTYÁS M. M. B.S. EGYLET. — HIVATALOS LAPJA A MAGYAR BÁNYÁSZLAP.

KÖZPONTI OSZTÁLY:

Központi elnök: C. Szabó János Box 156, Sagamore, Pa.

Központi alelnök: Jaskó Anta Clymer, Pa.

Központi titkár: Stefán János Box 32, Eleanor, Pa., kihez az egylet érdeklő levelek és jelentések küldendők.

Központi pénztárnok: Kish Péter Box 695, Rossiter, Pa., kihez az egylet pénzek küldendők.

Központi főellenőr: id. Németh József, Box 125 Monaville, W. Va., kihez az ellenőri jelentések küldendők.

Központi ellenőr: Lezsák János Box 24, Clymer, Pa.

1-ső osztály, Eleanor, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök Bodnár István, titkár: Zon György, pénztárnok: Dankovcsik István.

2-ik osztály. Deegan, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Elnök: Imre János, titkár Sepsy István, Box 27, Deegan. Pa pénztárnok: Lakatos János.

3-ik osztály, Rossiter, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Makatura András, titkár: Gajdos Dániel, pénztárnok: Kiss Péter. Az osztály cime: Kiss Péter, Box 695, Rossiter, Pa.

4-ik osztály, Clymer, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Tóth József, titkár: Lezsák János, Box 24, Clymer, Pa. Pénztárnok: Jasko Antal. Az osztály cime: Lezsák János, Box 24, Clymer, Pa.

5-ik osztály. Heilwood, Pa

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök Pethő Lajos, titkár Csordás István, Box 263, Heilwood Pa., pénztárnok: Pethő Lajos.

6-ik osztály. Adena, Ohio.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Osztály vezető: Bartó Dániel, Box 162, Adena, Ohio.

7-ik osztály. Heasting, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezető: Lipócsi János, Box 199, Heasting, Pa.

9-ik osztály. Soldier, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Dombi László osztályvezető, Box 46, Soldier, Pa.

10-ik osztály, Lynch, Ky.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gulovics János, titkár: Király Ferenc, Box 6, Benham Ky., jegyző: Pele András, ellenőr: Zvornyik László, pénztárnok László András.

12-ik osztály, Columbus, Ohio.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Mogyorósi Mihály, alelnök: Kaló András, titkár: Pápai Sándor, 315 Barthman Ave., Columbus, Ohio, pénztárnok: Papp András, jegyző Spingár János.

14-ik osztály, Monaville, W. Va.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök Piri Sándor, alelnök: Szalay Mátyás, titkár: Németh József, Box 125, Monaville, W. Va. pénztárnok: Veszprémi Sándor, jegyző: Dömös Imre. Osztálycim: ifj. Németh József, Box 125, Monaville, W. Va.

15-ik osztály, Dehue, W. Va.

Gyülését tartja minden hó második vasárnapján.

Elnök: Dobai György, alelnök: Pap György, titkár: Gál István, Box 217, Ethel, W. Va., pénztárnok: Gelencsér István, Box 47, Dehue, W. Va., jegyző: Szilveszter Albert. Pénztári ellenőr: Sebestyén István. Hármastagu bizottság: Balogh István, Szücs András, Bertalan János. Beteglátogató Tóth István. Ajtóőr: Rigó Mihály.

Tagokat felvesz 15 és 50 év között a fent nevezett osztályok utján. Uj osztály bármely helyen alakitható 12 taggal.

Érdeklődők forduljanak a központi titkárhoz, aki szivesen szolgál felvilágositással.

WILKES-BARREI I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alapittatott 1892 február 27-én

Gyüléseit minden hónap második vasárnapján tartja a West Morei magyar református templom alatti iskola teremben.

Elnök: Nagy József, jegyző: Mazalin Ferenc, pénztárnok: Fekete József, titkár: Szabó Pál, tagokat értesitő: Kulár Imre, zászlóvivő: Bódi István, beteglátogató Wilkes-Barren és környékén: Nagy József, Hannoveren Csizmár József, ajtóőr: Novák József.

Az egylet együtt tartja gyüléseit a Magyar Segélyző Szövetséggel, ahol D. Kovács János egy külön asztalnál szedi a tagdijakat, mint a Szövetség 8-ik osztályának ügykezelője.

I. KINIZSI PÁL MAGYAR BÁNYÁSZ BETESEGÉLYZŐ EGYLET

I-ső fiókjának tisztikara:

Alakult 1922 október 22.

Elnök: Smajda Ferenc, jegyző: Rubis Demeter, titkár: Soltész János, Box 264. Vintondale, Pa. Pénztárnok: Juhász Lajos, számvevő: Neste Péter, ellenőr: Szücs Dániel.

I. Kinizsi Pál Magyar Bányász Beteg. Alapittatott 1903 március hó 24-én. segélyző Egylet, Expedit, Pa.

Elnök: Kriston János, alelnök: Bok István, jegyző: Bortnyik János, titkár: Krivulka Márton, Box 136, Expedit, Pa., kihez minden egyleti levél cimzendő. Pénztárnok: Rojtos László zászlótartó. Bok István., ajtóőr: Czinó János. Bizottsági tagok: Kreston János, Szabó Lajos és Krivulka Márton. Gyüléseit tartja minden hó 4-ik vasárnapján.

I. Kinizsi Pál Magyar Bányász Betegsegélyző Egylet Yatesboroi fiókjának tisztviselői.

Elnök: Csobádi József, alelnök: Ragály Miksa, titkár P. Kovács Sándor, Box 202, Yatesboro, Pa., pénztárnok: P. Kovács János, számvevő: Mátyus Sándor, beteglátogató: Dudás János, hármas bizottság: Ragály Miksa, Mátyus Sándor, Zubriczky János. Zászlótartó Beresznyák József. — Gyüléseit tartja minden hó második vasárnapján.

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

Alakult: 1903 október 1-én.

Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

A főtisztikar.

Főelnök: Németh Ferenc, Post Box 224, Gary, W. Va. Főtitkár és főjegyző: Gönczy Bertalan, Post Box 384, Gary, W. Va., minden egyleti levél hozzá küldendő. Főpénztárnok: Garay János, Post Box 1, Filbert, W. Va. Főellenőr: Lengyel Imre, Box 394, Gary, W. Va. Szertárnok: Németh Ferenc, Gary, W. Va. Hármas bizottság. Lengyel Imre, Dandik István, Tóth András. Ajtóőr: Szurcsik János.

1-ső osztály, Filbert W. Va.

Elnök: Horváth János, titkár: Kis András, Box 36, Filbert W. Va., minden egyleti levél hozzá küldendő. Pénztárnok: Bártfai András, Filbert, W. Va. Bászlótartók: magyar Kun István, angol: Tóth András.

2-ik osztály: Gary, W. Va.

Elnök: Dandik István, titkár és jegyző: Lengyel Imre, Box 349, Gary, W. Va. egyleti levelek hozzá küldendők, pénztárnok: Németh Ferenc (vidéki tagok által a tagsági dijak hozzá küldendők) Box 224, Gary, W. Va., pénztári ellenőr és ajtóőr: Szurcsik János.

3-ik osztály Pageton, W. Va.

Elnök és titkár: Valach Vendel, Box 23, Pageton, W. Va. Pénztárnok: Szathmáry Márton. Kolarics István, Pageton, W. Va.

4-ik osztály: Rem, W. Va.

Elnök és titkár: Hajzer József, Box 322, Gary, W. Va. Pénztárnok Szász György Box 312, Gary, W. Va.

5-ik osztály.

Titkár: Puskás László, Box 323, Manbar, W. Va.

A fentnevezett egylet alapszabály kivonata:

Az egylet székhelye: Gary, W. Va. II-ik szakasz, 4-ik pontja. A tagok felvétele. Ezen egyletnek tagja lehet minden tisztességes magyar ember és nő; férfi 16—50 éves korig bezárólag, nők 16 éves kortól 45 éves korág bezárólag, 40 éven felüli nők tartoznak életkorukat keresztlevéllel, utlevél vagy más bizonyitó okmánnyal igazolni.

5-ik pont. Azok, akik óhajtanak az egyletünkbe beállani vagy belépni, tartoznak orvosi bizonyitvánnyal egészséges állapotukat igazolni.

7-ik pont. Beállási dij 16 évestől 30 éves korig $3.50; 30—40-ig $4.50 40—50-ig bezárólag 6.00 dollár. Nők 16 évtől 40 éves korig bezárólag. A nők is abban a kedvezményben részesülnek, mint a férfiak. II-ik szakasz, 9-ik pont. Minden tag fizet az egylet pénztárába 1 dollár 50 cent havi dijat, mely betegsegélyre forditandó, ennek ellenében az egylet fizet 10.00 heti betegsegélyt. 10-ik pont. Minden tag köteles az elhunyt tag után $1.50 halálseteti dijat fizetni, az az ahány tagja van az egyletnek annyi $1.50-t kap a megnevezett örökösei, mindaddig, a mig a tagok száma az 1000 tagot meg em haladja. Ezután kivetés utján történik 11-ik pont. Minden egyes tag a haláleseti járulékot tetszése szerint hagyományozhatja, akinek akarja. 12. pont. Az egylet fizet minden beteg tagjának 6 havi egész segélyt az az heti 10 dollárjával és hat havi félsegélyt, heti 5 dollárjával, azon tag, aki a tiz napot nem töltötte be, az betegsegélyre igényt nem tarthat.

A fent nevezett Egylet működhet az Egyesült Államok bármely részébe (kivéve Canadát.)

GÖNCZY BERTALAN, főjegyző.

KÉPVISELŐINK.

VIRGINIA

Köncöl Antal, Roda, Va.
Kardos Mihály, Toms Creek, Va.
Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va.
Szabó István, Dante, Va.

KENTUCKY

Szőnoczky József, Lynch Mines, Ky
Varga Sándor, Stone, Ky.

WEST VIRGINIA

Baráth Gábor, Hutchinson, W. Va.
Bányai István, Pursglove, W. Va.
Hegedüs János, Edgarton, W. Va.
Huszár István, Adamston, W. Va.
Imre Mátyás, Thorpe, W. Va.
Jacsó József, Kimball, W. Va.
Katak P. Antal, Maidsville, W. Va.
Kató Antal, Newhall, W. Va.
Ifj. Kun József, Lowsville, W. Va.
Melegh Imre, Glen White, W. Va.
Nagy Károly, Short Creek, W. Va
Pántlikás Bálint, Triadelphia, W.Va
Puskás János, Manbar, W. Va.
Soltész Péter, Elm Grove, W. Va.
Szabó A. János, Lyburn, W. Va.
Tábory Oszkár, Logan, W. Va.
Tóth József, Dehue, W. Va.
Turi Lajos, Glen Alum, W. Va.
Vajda Gedeon, Masontown, W. Va.
Valach Vendel, Pageton, W. Va.

PENNSYLVANIA

Benkő János, Cherryville, Pa.
Csordás János, Star Junction, Pa.
Csordás István, Heilwood, Pa.
Darnay József, Fredericktown, Pa
Eperjessy István, Johntown, W. Va.
Fekete József, Edwardsville, Pa.
Galgóczy Ferenc, Mt. Carmel, Pa.
Hegedüs István, Daisytown, Pa.
Horváth Imre, Ruthford, Pa.
Horváth István, Commodore, Pa.
Korody József, Jerome, Pa.
Kis András, Pleasent Unity, Pa.
Kis István, Hillcoke, Pa.
Kismarton, József, Denbo, Pa.
Kriston Lajosné, Berlin, Pa.
Lázár Lajos, Kulpmont, Pa.
Lukács Mihály, Commodore, Pa.
Mester János, New?Genoa, Pa.
Mészáros Bertalan, McAdoo, Pa.
Molnár András, VanMeter, Pa.
Molnár Gyula, Indianola, Pa.
Miners Exchange Bank, Brownsville, Pa.
Novák Lajos, Elizabeth, Pa.
Ragályi M., Yatesboro, Pa.
Szabó András, Ellwood City, Pa.
Szanyo Mihály, Burgettstown, Pa.
Üveges Balázs, Nanty Glo, Pa.
Várnay Imre, Nemacolin, Pa.
Veréb István, Braznell, Pa.
Veres B. Lajos, Indiana, Pa.

MICHIGAN.

Trimai József, Detroit, Mich.

INDIANA

Bodnár Péter, Clinton, Ind.
Szobonya István, Terre-Haute Ind.

ILLINOIS.

Miklósik Pál, Aurora, Ill.
Fürjes Ágoston, Orient, Ill.
Soltész Pál, Buckner, Ill.
Seres József, Worden, Ill.
Pálur János, Westville, Ill.
Takács József, Divernon, Ill.

OHIO

Burdohán Mihály, Bradley, Ohio.
Keczán Sándorné, Columbus, O.
Kovács János, St. Clairsville, O.
Toth Károly, Murray City, Ohio.
Tóth István, Rayland, Ohio.

NEW MEXICO

Sági István, Brilliant, N.-Mex.

COLORADO

Fodor Vilmos, Cam Shumway, Colo
Kovács Gyula, Farbes, Colo.
Vig Sámuel, Pryor, Colo.

LOUISIANA

Kapus Márton, Hammond, La.

WYOMING

Csapó János, Rocks Springs, Wyo.

Az Egyesült Államok egész területén, BARNA B. DEZSŐ.

RÓNA ÁRMÁND

SZÉCSKAY GYÖRGY.

West Virginia, Virginia

RÓKA FRIGYES.

New York és New Jersey:

DEMETER K. JÓZSEF.